

ПРОТОКОЛ

з XI. Головної Конвенції Руск. Народного Союзу в Америці, котра відбулась дня 20, 21, 22 і 23 вересня 1910 в Cleveland, Ohio.

Перший день засідань, 20 вересня 1910.

Перед год. 9. рано зі всіх сторін почали сходитись делегати до церкви св. Ап. Петра і Павла на торжественну службу Божу, котру відслужив Преосвящений Владика Кир Сотер Ортинський. По службі Божій виголосив Преосвящений Владика передконвенційну проповідь по котрій відправлено панахиду за померших членів Р. Н. Союзу.

Конвенція відбувала ся в гали церковній, під церквою св. Ап. Петра і Павла в Cleveland, Ohio.

На Конвенції були присутні: Покровитель і почетний член Р. Н. Союзу: Іх Прсв. Стефан Сотер Ортинський і слідуочі Головні Урядники: Духовний Отець Р. Н. Союзу о. М. Валог; Предсідателъ п. Дм. Капітула; Заст. Пред. п-ї Марія Черемшак і п. Теодор Гут Кульчицький; Рекорд. Секр. п. Теод. Лабовський; Фін. Секр. п. С. Ядловський; Касієр п. Ал. Шаршонь; Організатор п. Мих. Беля; Контрольори: пп. Василь Гришко і М. Бабій; Радні: пп. Петро Ярема, Іван Глова, Андр. Стефанович, Алекс. Горбаль, Мих. Чегін. Заряд „Свободи“: Директор о. П. Понятишин, менаджер п. К. Кирчов, редактори: п. Анд. Цурковський і п. Анд. Гела.

Предсідателъ Контрольної Комісії Всеч. о. Д. Добротвор невив ся на Конвенції задля слабости.

Крім Головних Урядників були присутні слідуочі пп. Делегати:

Відділ	Голоси	Відділ	Голоси
1. Семен Хорошак	3	42. Яцішак Адам	2
2. Іван Воргач	2	45. Стефан Демків	1
3. Семен Митренко	3	46. Стефан Дробняк	2
4. Григорій Підлипчак	2	47. Михайло Ярошак	1
5. Михайло Пачута	2	48. Павло Середницький	2
6. Іван Петришко	2	49. Іван Славуа	2
7. Констан. Поступак	3	50. Йосиф Лаба	1
8. Іван Гарбай	2	51. Григ. Янишевський	1
9. Гіларій Телеп	2	52. Алексій Виташ	3
10. Філіп Бодонь	2	53. Арсеній Пагрош	2
11. Алекс. Трембач	2	54. Василь Копчак	1
12. Григ. Копча	2	55. Й. Ялечко	2
13. Іван Лещишин	1	56. Павло Коцан	2
14. Леон Моніта	2	57. Михайл Дробник	2
15. Андрей Добош	1	58. Василь Сивик	1
16. Петро Іванца	1	59. Яким Цимбала	1
17. Семен Вітяк	1	60. Семен Баль	2
18. Стефан Сисак	2	61. Василь Левчик	2
19. Йосиф Савка	2	62. Іван Лазорчик	2
20. Михайл Козак	2	63. Стефан Когутанич	2
21. Алекс. Семаницький	2	64. Іван Бунга	1
22. Алекс. Круліковський	2	65. Амброз Тигла	1
23. Петро Горват	3	66. Антін Онисик	2
24. Григорій Озога	2	67. о. А. Улицкий	1
25. Андрей Пилип	2	68. Прокоп Судик	2
26. Йосиф Бобалик	1	69. Омелян Рекрут	1
27. Іван Гардій	2	70. М. Галькович	1
28. Тарас Кокоцкий	3	71. Теод. Каськів (зас.)	1
29. Іван Сончішак	1	72. Ілько Клюк	1
30. Іван Корба	1	73. Йосиф Вайда	2
31. Ілько Лазоршак	2	74. Михайло Гнат	1
32. Мих. Полянський	2	75. Петро Славнік	2
33. Андрей Варян	2	76. Николай Дурдела	1
34. Теод. Глива	1	77. Сильв. Маркевич	2

Відділ	Голоси	Відділ	Голоси
84. Іван Федан	2	176. Яблонський Мих.	1
85. Мих. Марднник	2	179. о. Дім. Хомяк	2
86. Федор Поливка	1	181. о. М. Сфумінський	1
87. Іван Добрянський	2	182. Іван Артимович (зас.)	1
88. Семан Максимик	1	183. Григ. Яношевський зас.	1
89. Никола Скольський	1	184. Юрій Товт	2
90. Максим Котанський	3	185. Стець Йосиф	2
91. Іван Трач	3	186. Поступак Анна	1
92. Дмитро Андрейко	2	188. Василь Зазворський	2
93. Волод. Шипута	2	189. Михайло Ясинко	1
94. Василь Коропей	2	190. Григ.-Гінда	1
95. о. Лев Левіцкий	1	192. Іван Німий	2
96. Мартин Музика	2	193. Грянько Чарнега	1
97. Іван Федан (зас.)	1	194. Стефан Мислицкий	1
98. о. Болярчук	1	196. Іван Маргон	1
99. Іван Мілянч	1	197. Андрей Лужецкий	2
100. Николай Ваверчак	2	198. Михайл Косонога	1
101. Михайло Поляк	1	199. о. Вален. Балог	1
102. Ілія Моранець	2	201. Антін Онисик (зас.)	1
103. Магій Семенюк	1	203. Павло Муж	1
104. Андрей Скробало	2	204. Іван Матейко	1
105. Стефан Махник	1	205. Яков Грабар (Филипів)	1
106. Андрей Геферт	2	207. Василь Сенцишин	2
107. Петро Дуней	2	208. Клемент Ковальчик	2
108. Михайл Матляк	1	209. Йосиф Вадяк	2
109. Іван Ардан	1	211. Прокоп Бусель	1
110. о. Мірон Данилович	1	212. Доваловський Йос.	1
111. Іван Венгрин	2	213. Петро Радичкий	1
112. Юрій Бацік	1	214. Іван-Масляк (зас.)	1
113. Михайло Францоский	1	216. Адам Романчак	1
114. Марія Гудак	2	217. Сильвестер Гривнак	1
115. Максим Глух	2	219. Стефан Виклич	1
116. Петро Криляк	1	220. Іван Зазуляк	1
117. о. Ник. Струтинський	1	221. Ізидор Костюк	1
118. Іван Валко	1	222. Йосиф Качмарчик	2
119. Василь Форостій	2	223. Іван Завойський	2
120. Василь Решетар	1	226. Іван Папп	1
121. Семан Прочко	1	227. Юстин Медвідь	1
122. Дм. Хоціньський	1	228. Анна Деманович	1
123. Теодозій Каськів	2	229. М. М. Югас	1
124. Товган Михайло	1	Іван Зубаль	1
125. Никита Джмелик	3	231. П. Кривлюк (зас.)	1
126. Павло Бурин	1	233. Михайло Гопко	2
127. Магій Качмарчик	1	237. о. Захарій Орун	1
128. Юрко Глеза	2	238. Сильв. Маркевич (зас.)	1
129. І. Конікевич	1	239. Іх Прес. Кир Сотер Ортинський	1
130. Юліян Кузів	1	Іван-Боросевич	1
131. Іван Артимович	1	241. Володимир Каськів	1
132. Юрій Луців	1	243. Адам Штайнер	1
133. Стефан Мілан	1	245. Павло Стадник	1
134. Іван Демко мол.	1	246. Михайл Андриц	1
135. Михайло Чумер	1	249. Лукаш Волгош	1
136. Іван Дубляница	1	250. Іван Сташко	2
137. Михайл Ячишин	2	251. Теодор Почанський	1
138. Василь Сяч	1	252. Агафія Федко	1
139. Михайло Бурчицкий	1	253. Михайл Сулич	1
140. Яков Прятка	1	254. Михайло Зятяк	1
141. Волошин Казимір	1	255. Ксавер Додівка	1
142. Михайло Каміньський	2	256. Михайло Павелко	1
143. Семан Витак (зас.)	1	257. Йосиф Цаповський	1
144. Іван Грега	1	258. Евген Гвоздик (зас.)	1
145. о. Волод. Петровський	1	259. Михайло Куцака	1
146. Нестор Ревак	1	260. Констан. Кравчук	1
147. Нина Ваверчак (зас.)	1	261. Мих. Дорунда (зас.)	1
148. Вілацкий Андрей	1	262. Параска Мадзік	1
149. Петро Ткачук	1	263. Іван Машляк	1
150. Евген Гвоздик	1	265. Михайл Дорунда	1
151. о. Болярчук (зас.)	1	266. Алексій Фринцко	1
152. Іван Яшкевич	1	267. Юліана Барній	1
153. Петро Пошивак	1	268. Іван Петрик	1
154. Іван Яшкевич	1	269. Михайло Сікора	1
155. Петро Пошивак	1	271. Роман Городецкий	1
156. Михайло Білянський	1	272. Йосиф Качмарчик (зас.)	2
157. Михайло Білянський	1	275. Зузана Репак	1
158. Михайло Білянський	1	276. Теодер Судя	2
159. Михайло Білянський	1	277. Онцфрей Курко	1
160. Михайло Білянський	1	278. Михайло Білянський	1

(Дальше буде)

В обороні чести.

До Векповаж. Ред. „Свобода“:
New York City.

В газеті „Русинь - The Ruthenian“ в числі девятім (9), вихолячий під редакторством оо. Йосифа Ганулі і Валентина Горзов в Філадельфії Па., мене без найменшої причини і підстави очернено. Ся часопись не має чола помістити на своїх сторінках подане тут мною низше спростоване, тому прошу чесну редакцію в нашім поважанім і людським органі се спростоване на першім місци як слідує помістити.

СПРОСТОВАНЄ.

Butler, Pa. 10. IX, 1910.

До Всеч. Редакції „Русинь“
N. S. Pittsburgh, Pa.

В найблизшім числі Вашої часописи „Русинь“ - The Ruthenian прошу помістити слідує спростоване:

В ч. 9-ім часописи „Русинь“ - The Ruthenian“ зі сторони редакції випечатано слідує замітку: „Zly jazyki kažu, što o. M. V. Balogh uže vyglajchalsja so Zatkovičom i teper vjedno budut pracovati. My to ne virime, no na vsitko moz byti prihotovenym ibo posredstvennik ne na darmo prisol z Chicago zaŋati o. Baloghom na Frankstown (Pittsburgh) prihotovenu faru“.

Повисша замітка є безпідставна, а за тим злобна. Ніхто на світі не може доказати, що я „so Zatkovičom vyglajchalsja“, позаяк не я Жатковича, але противно, Жаткович мене чорнив до послідного череа цілих два (2) роки — виходить отже що Жаткович повинен мене перепросити і „vyglajchatysja“ а не я його.

Ніхто на світі не може доказати, що я з'організував „faru“ на Frankstown (Pittsburgh) і спроводив сюди о. Петрашовича, бо не можна доказати істнованя того, чого зовсім нема. А позаяк і сам редактор „The Ruthenian“ не може і тепер сего доказати, про те таке поступоване то є видруковане повисшої новинки в „Русинь - The Ruthenian“ було безпідставне, зміряюче до сего, щоби підорвати мені честь, а тим самим підле.

З поважанєм

F157 о. Михайл Балог
Головний Упр. Р. Н. Союзу.

Впов. пп. Делегати з XI. Гол. Конвенції Р. Н. С.

звольять ласкаво прислати свої адреси до мене, так, щоби я міг кождому вислати фотографію з XI. Голов. Конвенції. — Члени Р. Н. С., котрі хотілиб мати фотографію з XI. Гол. Конвенції, за присланєм \$1.25 дістануть її оплачено на свою адресу.

JOHN HANIAK, Photographer
613 Carson Str. S. S., PITTSBURG, PA.

Боротьба за право.

По роману К. С. Францова. — Переклад Мих. Атаманюк.

(Конець)

Тарасови жаль стало і він рішив чим скорше туди удати ся. Помочи у Гудулів він неспросив. В його відділі було ще дванадцять чоловіка, і то йому цілковито виставало, щоб розсправити ся зі старьком і двома слугами, що жили у його домі.

Перед відїздом він зайшов попрощатися з Ляріоном.

— Ід з Богом, — сказав йому Ляріон. — І не згадуй мене лихим словом. Мій дїм все для тебе отвертий. Я пив твою кров і ти мою пив. Я ніколи не забуду нашого союзу, не забудь і ти.

За три дні були вже вони на лівому березі Дністра, на годину їзди від Босівки.

Утомлені дорогою, розложивши ся на узгір'ю, щоб відпочати. А під вечір прийшла до них біда, змучена дівчина. Василь вийшов їй на стрічу, чуливо обняв її а потім підвів до Тараса.

— Се моя дочка, — сказав він, — вона хоче бути присутною при твоїм суді над тим нікчемником.

— Ні, ні! — скрикнула злякана дівчина.

— То конечно! — приказав їй отець. — Той драбуга з певністю заперечуватиме закидови.

Тарас з мукою поглянув на нещасну дівчину.

В одинадцятій годині ватага пустила ся в дорогу. Замок стояв одиноко; жили в нїм тільки сам пан Цуковський, старий лакей Степан і фірман Теофіль.

Через годину опинили ся вони біля великого будинку. Двері були відчинені.

Тарас з кількома людьми увійшов в комнату. Слуга проснувся і почав кричати, просячи щоби его не вбили.

— Я не розбійник, — відповів Тарас.

— Де льокай?

— Він поїхав сьогодні на село, его сестра хора.

Тарас приказав Вавкови сторожити слугу, а сам з другими почав іти дальше. В тім заскрипіли двері, показало ся слабе світло, і дрозжачий старечий голос поспитав:

— Що стало ся, Теофілю?

— Ти сейчас довідаєш ся, — відповів гримким голосом Тарас.

— Я местник!

Почув ся слабкий крик і звенкіт розбитого скла. Світло погасло. Коли Тарас вийшов на гору зі смолоскипом у руці, побачив остовпілого зі страху старика. Старик стояв притаївшись коло одвір'ка.

Лазарко підскачов до нього і потрутив его в кімнату. Кімната була простора, по стїнах стояли полицки з книжками, і на столі лежали книги. Обстановка цілком не подобала на мешканє розпустника. Лице старика було спокійне і добре. На хвилину Тарас задумав ся вдвляючи ся в его черти лица; та скоро прибрав мрачний вираз рішучости, бо знав з переконаня що зверхній вигляд зраджує.

— Я прийшов судити тебе, — строго промовив местник.

— Ти ограбував мужиків.

— Я! — простогнав старик. — Господи! — То помилка! то неправда!

— Є свідки! Ти заперечуєш, що відняв у селян землю і їх грабував?

— Бог свідком, я того не робив, — скрикнув Цуковський. — Поклич судю Герасима, він живе в першій хатині на краї села. Він потвердить мої слова.

— Він тут.

Тарас дав знак Лазаркови.

Старший з двох селян увійшов в кімнату.

— Ось судія! Спитай його, що він скаже на твоє оправданє.

— Таж то не судія! — скрикнув старик обурено. То не Герасим, а Дмитро Булига, осоружний чоловік, якого ціла громада ненавидить.

Слова були сказані з такою глибокою певністю, що Тарас зі здивованєм поглянув на селянина. Той усміхнувся і сказав:

— Но, то вже не чувана безличність. Атамане, спитай чоловіка, що привів тебе тут, він мене знає.

Король потвердив, що то судія.

— Брехня, — простогнав старик, потім підійшов ближше до него.

— Твоє лице мені щось знакове. Так, ти Король, ти служив у мене. — Я повинен був передати тебе судови...

Король спокійно вислухав его.

— Атамане, — сказав він Тарасови, — ось тобі й образок що одной брехні. Він мене знає тому, бо я служив в сусідстві; у него я ніколи не служив і він ніколи не віддавав мене до суду.

— Побій ся Бога, — промовив старик.

— Досить, — перебив его Тарас. — Ти віриш своїм слугам?

— Так, розуміє ся! Та мого вірного Степана нема дома, та і Теофіль знає судю.

— Приведіть его, — приказав Тарас.

Теофіль потвердив, що те був судя.

— Неправда! — закрячав старик.

— Тарасе, не оксверни своїх рук кровю невинного чоловіка. Поклич справдішного судю.

В кімнату увійшов селянин Василь а за ним его дочка. Вона ішла не охотно, та батько майже насильно її впихав.

— Чи знакоми тобі ті люди? — спитав Тарас.

— В першій раз сьогодні і сказала, що сестра Степана хора...

— Его я не знаю, — відповів Цуковський, — а вона приходила Тарасе! — крикнув старик. Я все зрозумів. Вони намовили мого вірного слугу Теофіля і підкупили его, щоби тебе одурити.

Не вір їм, не поповняй переступства.

— Ти хвацький викрутник, — сказав Тарас. — Жаль, що не обернув свій розум на більше кращі діла. Марино, чи ти перший раз тут є.

— Ні, — прогомонила тиха відповідь.

— Той нікчемник збезчестив тебе!

— Так...

— Неправда, — скрикнув старик. В мої роки...

— Мовчи! — перебив его Тарас.

— Ти в той час служив тут, звернув ся він до слуги.

— Так.

— Правду розповідає дівчина?

— Так, то правда.

— Тарасе, — молив старик, — у мене всього чотирьста ринь-

ских; та ти возьми їх собі, тільки не доведи мені вмратити такою поганою смертю.

— Я не розбійник. Ти заслужив смерть. Приготов ся, я даю тобі пять хвиль часу...

— Постривай, молю тебе, поклич хоч одного чоловіка з села.

— Молись.

Старик в розпуді кинув ся на Тараса. Лазарко вистрілом із пістолета положив его на місці.

Дівчина зімліла. Люди обшукали комнату і знайшли дійсно мошонку з чотирьста риньскими.

— Роздайте гроші мужикам по справедливости, — сказав Тарас.

Через кілька хвиль скорої їзди була ватага в долині. Тут в лісі рішив Тарас відїхнути і підождати Короля, який впроев ся відвідати своїх родаків, що жили не далеко. Із заходом сонця, він мав повернути.

Та він того дня не вернув ся. Тарас трівожно вдвлявся в сумерки, боючи ся, чи не стало ся що недоброго. Короля не було. Минула північ і він не вернув. З тяжким серцем Тарас вирушив дальше в дорогу.

Через день, пізно вечером, вони виїхали в село Цабію, і постановили відпочати в поблизім ліску. Розпустили конїй, а самі позасипляли так твердо ніби в себе в дома. Лише один Дмитрик і Тарас не спав. Дмитрик ходив на чатах, а Тараса мучило якесь важке прочутя. Над ранком зміняв він Дмитрика і сам почав ходити на сторожі. Коли се в темній шатї ночі щось засіріло. Тарас приглядав ся. Постає була згорблена а коли надближила ся, можна було розглядіти її довгий лахман. Тарас думав, що то старець, що по торгах вештаєт ся.

— А гей, ти — підійшов до Тараса старик, — чи далеко ще мені до Добровського ліса?

— По шож тобі? Там нема нікого.

— Ти помилуєш ся. Там є местник.

— Ти шукаєш его?

— Еге! Та дівчина не дає мені спокою.

— Яка дівчина, Тобі нічого їхати дальше. Я местник.

Старик переляканий захитав ся і поглянув з усміхом на Тараса.

— О щастя. Так будь ласка їд з мною, а скорше. Вона ще вмере...

— Хто? Говори ясно!

— Хочє тобі тайну відкрити... бо то ані ти, ані вона невинна, а винен Яшко... її любовник, той шинкар молодий... а вона моя доведка... і ти за дурно увів его... в Босівці.

— В Босівці!... крикнув Тарас і захитав ся зі страху.

— Вона?... та сама Марина... Коня мені!... їдьмо, їдьмо...

Дівчина лежала на постелі у корчмі. Зблідніла, пожовкла — лише очи зловіщо блистіли.

— Слава Богу, що ти тут атамане: мене мучила совість... я тергіла... Той старик... там в Босівці... умер невинний...

— Так?!... то була брехня... мене обманули...

— Слухай Тарасе!... Я все розкажу! Той, що назвав ся моїм батьком, то мій коханок, а другий то був Дмитро Булига а не судя... Король все затаїв із мести... а потім утік... Я не могла дальше скривати... мене мучила совість.

— Гарно! — прошепотів Тарас. — Дякую тобі за се... шпотаючи ся вийшов з кімнати.

Він вийшов а тут без памяти захитав ся і упав. Його підняли і він прочунав ся.

— Тепер мені на шибеницю... Пращайте! Я їду... їду туди, куди совість мені прикаже... Старик в Босівці був чесна людина... і я, я вже не местник... я простий розбійник... Так... я розбійник...

...На землі повинна панувати правда, справедливість, — та не я їх охоронєць...

— Адаже ти не винен, тебе обманули, — кликнули всі в один голос.

— Ні, я винен. Я повинен розслідати був справу, післати кого в село за чоловіком яким небудь, як він просив... я, я один його вбійця. І хтож може знати, чи і ще хто в будучє мене так не обманить? Ні, я винен і їду в Коломию, їду до тих панів...

— А ви пращайте мені, і не згадуйте мене злом. Ідіть у свїт і жийте, як совість вам велить...

Тарас пращав ся з кожним з осібна, потім сїв на коня і поскакав під гору, щоби спустити ся на доли...

XI.

Окружний начальник і судя Старковський сиділи одного дня під вечір в салі розправ і обговорювали справи Зулавчан. Суд уже розглядив справу і пан Бауер сказав по секрету адвокату, що суд рішив в користь селян.

— Тепер я щасливий, — сказав окружний начальник, — що вся та несправедливість хоч трохи направлена.

— Так... по можности... — задумчиво промовив адвокат. — Та згадайте на нещасного Тараса...

— Не говоріть мені про него ані слова, — перебив його в роздражненю окружний начальник. — Так, воно все так, кожний розбійник з початку уходить за справедливого а потім ради грабежі убиває. Не говоріть мені нічого про Тараса...

В тім хтось застукав до дверей.

— Увійдіть! Хто там? — крикнув пан Бауер.

На порозі появиля ся темна фігура.

— Якийсь мужик, — сказав окружний начальник. — Приходи завтра, сьогодні не урядуюмо вже.

Чоловік, що стояв біля порога зробив кілька кроків наперед і промовив придавленим голосом.

— Простіть панове, що я неспокою вас, та я... я не могу чекати.

— Тарас! — крикнув адвокат.

Окружний начальник постояв хвилинку остовпілий, потім в переляку кинув ся до вікна і почав хликати на поміч.

— Вязіть його, — крикнув він жовнірам.

— Він безоружний, — сказав Старковський.

— Ти нічого злого не думаєш, спитав адвокат Тараса і пильно глянув на него.

— Ні пане.

— Пане начальник, — звернув ся адвокат до Бауера, — вязати його не треба, я відповідаю за него.

Окружний начальник ще не прийшов до заспокоєня і голос его дрозжав коли він звернув ся до того, що навів на него такий страх.

— Підійди ближше! Що тобі треба?

Тяжкою ходою підійшов він до стола де стояв начальник.

— Я прийшов віддати себе властям.

— А твої люди?

— Вони розбили ся, та ніхто із них, як і я, не поповнив насильства.

— Деж вони?

— Об тім не буду я говорити. О собі я нічого не знаю, та про них мене не питайте. А поки значу розповідати, будь ласка покликати писара. Хай запише все, що казати-му, щоби і у Львові і Відні узнали, що говорив я.

— Добре! Та розказувати-меш завтра, — не маючи сил вислухати його — сказав начальник. І я не прикажу щоби закували тебе і не позволю щоби з тобою погано обходили ся.

— Роби, як велить тобі совість, — сказав Тарас. — Я все одно не втічу, хоч би двері отвором стояли в тюрмі. Ти позволю мені передше кілька слів сказати адвокату.

Начальник кинув головою, і адвокат підійшов до Тараса.

— Молю тебе, — говорив Тарас тихо, — не уважай мене убійком. В Босівці мене обманули. Я все старав ся бути справедливим. Ніколи я не говорив неправди, — повір мені і тепер.

— Я вірю тобі, — сказав Старковський і протягнув йому руку. — За ціле жите твоє ти не оказав нікому такого милосердя. Потім Тарас пішов зі сторожею до тюрми.

Як блискавка, пролетіла вістка в місті, що местник сам віддав ся в руки властей. Всі з радістю преняли ту звістку. Тільки дві людині затривожили ся смертельно. Один Капронський, що прийхав в Коломию і хотів вийти з новою брехнею, а другий Гаїк. Справа в Зулавчях вияснила ся і Гаїка присуджено в тюрму за підкупство до кривоприсяги. Він остав ся однаково ще на вільній стопі тому, бо не було головного свідка, себ то Тараса. Тепер коли Тарас був в тюрмі, він уже не мав на що багато числити.

На другий день покликали Тараса до слідства; він говорив ясно і все, що до своєї особи, за других уперто мовчав. Видав лише тих людей, що обманули его в Босівці.

А коли слідство покінчило ся і його спитали, чи не бажає з ким небудь бачити ся, він сказав пребито:

— Бачити ся хочу з отцем Львом із Зулавців.

— Чи дати звістку і жінці?

— Ні, промовив дрозжачим голосом. — Я не маю права просити її, щоби відвідала мене. Чекати-му її милосердя.

Та ані Анниця, ані отець Лев не приходили. Одинока людина, що просила дозволу бачити ся з Тарасом, був адвокат Старковський. Він дуже здивував ся, коли застав його цілковито спокійним.

— Я нічого не жалу, — сказав Тарас. — Та коли я згадаю на ту страшну хвилю, коли мені признала ся та дівчина а обмані, то теперішне положєнє видаєт ся далеко легшим.

З кінцем січня 1840 року слідство покінчило ся. Та суд мало нового довідав ся. Богато зізнань були в користь Тараса. Із ватажців піймаю Короля Вигоду. Він відрикав ся усього, та коли привели його до Тараса, він упав на коліна і признав ся об всім.

Признав ся так само і пан Гаїк, коли йому лише сказали, що стане перед Тарасом.

При посліднім зізнаню спитав ся окружний судя Тараса, кого він бажає собі заступника.

Тарас відповів радісно:

— Та вже-ж пана Старковського, коли лише згодить ся.

— Він згодить ся, — сказав начальник, — та ти мені не раз говорив, що уже покінчив рахунки із житєм, а тепер все надієш ся на оборонця.

— Ні, ні, — я не хочу помилуваня, мені потрібна в тім иньшій його поміч.

При першій стрічи з адвокатом сказав Тарас:

— Тут панове не вірят, що я провадид боротьбу за особясті средства і за добровільні підпомоги деяких людей. Назвати тих людей я неможу, бо то-б їх погубило, та чи нема якого способу зняти з мене і моєї ватаги підозрює простого рабівництва.

Старковський успокоював його і вказував, що ціле жите його та характер діла заперечують підозріня.

— Говорім ліпше о чім иньшій, — сказав в кінці адвокат. — Тебе певно засудять на смерть після закона, та я маю надію на помилуванє цісаря.

— Пане, сказав спокійно і рішучо Тарас. — заборонити цісарєви мене помилувати, я не могу. Та просити його о те я не хочу. І тебе прошу не роби просьби від мого імені. У мене до тебе друга просьба...

— Я знаю, — тронутий до глубини душі сказав адвокат, — ти хочєш щоби тебе розстріляли... говорив мені об тім отець Лев, бо до цього приходив старий Омелько... Шибениця вzbуджує в тобі відразу... Я знаю. Так будь спокійний, як що до такого дійде, старайсь-му, щоб стало ся все по твоєму бажаню.

З кінцем лютого запав засуд. Засуджено местника на кару смерти через повішеня. Рівночасно з тим довідав ся Тарас, що Зулавчанє і барон Зборовський подали просьбу до цісаря о помилуванє.

Того-ж дня прийшов отець Лев знова, з розпучним серцем до Анниці.

Я знаю чого ти прийшов, — сказала вона сьвященникови. — Його засудили на смерть.

— Так... І коли ти...

— Мовчи! — перебила його Анниця.

Хиба-ж мені прикажеш бути з дітьми при його смерти?

— Анниця! Ти береш великий гріх на душу...

— Так думаєш!... Та чи-ж ти не знаєш як горячо його я любила... Я молила його, я лежала в його ногах, я зрсила їх слезами, а він пішов... Нас посадили в тюрму із за него, а він сказав: Убийте її, а я від свого не відступлю! — Хибаж може так говорити муж — батько. А коли нас освободили, я прохала його, щоби він полишив свою роботу, то що він мені на те сказав: „Я роблю то, що повинен робити“. Так, і я роблю те, що повинна робити.

Отець Лев довго ще вговорював Анницю; она заледю здержала риданя. В тій хвилі відчинили ся двері і хлопчинка ридючи підбіг до отця Льва.

— Отче — промовив він, — коли мати не хоче поїхати, то візьми мене до батька.

— Я поїду, поїду, — крикнула Анниця. Вона кинула ся до маленького і покрила його лице поцілуями.

Через два дні увійшов адвокат Старковський до Тараса і в сядьнім зворушеню сказав йому:

— Приготов ся, бо зараз побачиш ся із жінкою.

— Боже мій! Не вже-ж вона прийде? — пробормотів Тарас.

Він захитався від хвилювання.

По хвиль Тарас і Анниці знова були разом.

Окружний начальник дозволив Анниці і дітям щоденно бути по кілька годин в казні. Вони говорили о минулім, о будучім, о громадських ділах, та ані словом не згадували того, що їх ожидало в недалекій будучині. Тарас що вечера прощався з Анницею і дітями так зворушаючи, немовби розлучався на все.

15. мая 1840 р. прийшло з Відня останнє рішення. Цісар затвердив засуд смерті. Коли прийшло то рішення отець Лев, як раз був у окружного начальника, просив о позвіл бачити ся з Тарасом. Післали за адвокатом і в трох пішли в тюрму.

Коли вони увійшли в камеру Тараса, лице його смертельно зблідло, та він спокійно вислухав засуд.

— Завтра тебе розстріляють, — сказав начальник. — Я не хочу, щоб твоя смерть була видовищем цікавої товпи; тому вона відбуде ся завтра раненько в ярку, що веде в Заболотів. Тільки суди і люди які мусять бути присутні придуть там, але вони до завтра мовчати-муть про те. Чи бажаєш, щоб жінка тебе супроводжала?

— Ні, ні, прошу вас, не говоріть їй того; так буде гірше. Най вона надіється, що ми завтра побачимо ся...

Тарас з рідким спокоєм провів цілий день в бесіді з Анницею і дітями. Запав сумерк. В тім сумерку вони працювали ся. Потім Тарас довго говорив з отцем Львом.

Перед самим розсвітом три карети проїхали по вулицях міста в напрямі до аболотова. В першій кареті сидів окружний начальник і офіцери, в другій отець Лев, засуджений і два жовніри, в третій — прочі власти, що мусіли присутними бути при виконанню смерті.

Чудний був весняний передранок. Тарас впивав у себе ароматний воздух і любував ся цвітучими деревами.

— Гляди — сказав він священникови, — який мені Господь післав гарний час смерті. Я спокійний. Згадуючи своє життя, я не можу жалувати ся. Я спокійний і за жінку і за дітей. Я вірю, що ти і Анниця покличете ся вивести їх в чесних людей.

— Я клену ся зробити все, що буде в мой силі, — святочно промовив отець.

Він додержав своє слово. Сини Тараса живуть і тепер, вони чесні, і їх поважають всі громадяни Зулавців.

— А моя судба? — продовжав Тарас. — Я ціле життя боров ся за право і справедливисті і мої зусилля не пропали марно. Колиб не я, то в нашій стороні і до тепер царили би більше жостокі утески, і моя громада не дістала би назад свою власну землю. На що-ж мені жалувати ся?

— О, Тарасе, — скрикнув отець Лев. — Якого чесного чоловіка ми працюємо в тобі!

— Простого грішника, — відповів Тарас, — та який все стремів до добра і справедливости.

Вони приїхали в назначений яр. Судя прочитав засуд. Священик молив ся. Тарас став на вказане місце. Вистріли прошили його тече серце.

На розсвіті похоронили його на місці смерті. На могилі його нема хреста, та яр той і по нині називає ся в устах народа „яром Тараса“.

(Конець).

Шельмовско уплянований гумбок.

Англійські газети в New Jersey стейті принесли дня 9. вересня сензаційну новинку. Пишуть вони в нотатці під наголовком „Gift from the Czar“, що вешатель і кат народів замешкалий в Росії, цар Николушка, жертвував в користь маючої будувати ся шизматичької церкви на 3 Str. в Пасаїку 40.000 доларів. Можна би повірити тій новинці, колиб не знало ся морали цареславної місії і тому мусимо справу царськово дару пояснити і показати його в правдивім світлі, здираючи заслону з російських брехувів, які цілу згадану дивенникарську качку хитро обдумали і на око зробили з неї правдиву сензацію. Справа має ся так: Єще в 1909 році ухвалили грибівські і горлицькі Москалі в спілці зі шариськими побудувати нову цареславну церкву на 3 Str. в Пасаїку і на ту ціл ухвалили 55.000 доларів. Плян і кошторис поручили виладити п. Strong-ови з Nahron Str. в Пасаїку. П. Strong вивотив плян і кошторис і мав їх віддати тростісам до дальшого ужитку. Тимчасом Платон, Немоловський і кількох затуманених бізнесетів ухвалили на пасаїчкй цареславній місії сю ухвалу горлицьких, грибівських і шариських Москалів уневажнити, (щось як зі Шлянтою) а на її місце поставити свою extra ухвалу, після котрої будова церкви мала вносити вже не 55.000 але 100.000 доларів!! А що шизматичька церкву має \$20.000 довгу на моргіч, тож щоб позбути ся першого моргічу, ухвалили затягнути позичку в банках на 120.000 доларів. Автори першої ухвали обурили ся, впрочім цілком справедливо, на деспотизм на вільній землі і почали своє обуренє виявляти при кожній нагоді часто-густо хлопськими аргументами. На шасте, чи на нещастє Платона і кумпанії завязала ся в Пасаїку галицька гр. кат. парохія, котра мимоходом сказавши за протяг короткого часу, бо ледво 2-місячної екзистенції, виявила не аби яку живнену силу і енергію: набула 2 лоти під будову своєї церкви за суму 2200 доларів на Van Brun Str. притикаючій до найкращої і найчистішої Норе Ave в Пасаїку, парохію заінкорпоровано, пляни виготовлено і вже приступає ся до будови церкви. Ті два випадки, а то абсолютний не так Платона і з'явленє ся як би з під землі галицько-гр. кат. парохія, поразили громом чорносотеньщину. До того прилучив ся ще третій випадок задаючий шизматикам майже смертельний удар а то

шариських Москалів уневажнити, (щось як зі Шлянтою) а на її місце поставити свою extra ухвалу, після котрої будова церкви мала вносити вже не 55.000 але 100.000 доларів!! А що шизматичька церкву має \$20.000 довгу на моргіч, тож щоб позбути ся першого моргічу, ухвалили затягнути позичку в банках на 120.000 доларів. Автори першої ухвали обурили ся, впрочім цілком справедливо, на деспотизм на вільній землі і почали своє обуренє виявляти при кожній нагоді часто-густо хлопськими аргументами. На шасте, чи на нещастє Платона і кумпанії завязала ся в Пасаїку галицька гр. кат. парохія, котра мимоходом сказавши за протяг короткого часу, бо ледво 2-місячної екзистенції, виявила не аби яку живнену силу і енергію: набула 2 лоти під будову своєї церкви за суму 2200 доларів на Van Brun Str. притикаючій до найкращої і найчистішої Норе Ave в Пасаїку, парохію заінкорпоровано, пляни виготовлено і вже приступає ся до будови церкви. Ті два випадки, а то абсолютний не так Платона і з'явленє ся як би з під землі галицько-гр. кат. парохія, поразили громом чорносотеньщину. До того прилучив ся ще третій випадок задаючий шизматикам майже смертельний удар а то

відмова банків позички 120.000 доларів. Сі банки заявили виразно петентам, що їх масток за малий, що би міг бути порукою так кольосальної суми. В тій критичній хвилі приходять заклопотаним царославним ні поміч шизматичька хитрість, котрої результатом єсть новинка в англійських газетах: „Nicholaus II. Czar of Russia had contributed \$40.000 towards the erection of S. S. Peter and Paul's Russian Orthodox Church on 3rd str. at Passaic!“ Англїки можуть вірити або не вірити. Для них се так само байдуже, як і для нас Русинів, кілько цар Николушка винен Японії воєнного відшкодованя — але ми, котрі маєм з чорносотенцями і тут в Америці і в Европі свої рахунки, мусимо пригадати собі випадки з ріжними царськими дарами з перед 10—12 літ. Коли чорносотенна зграя хотіла загарбати галицьких Русинів в Вільсбері перед 10—12 роками, робили такі самі гумбоки як і нині: кричали по англійських газетах, що цар дарував на Товтівську катедру у Вільсбері \$25.000. Там штука по части удала ся, бо тодішнім мадярським панам превелебним ані в думці не було ставити якусь позицію. Навпаки вони самі, якби виділи бизнес, булиб прийняли без наміслу шизму.

Не було отже кому їх здемаскувати і аж доперва по смерті Товта показало ся, що вічно голодним царям російським ані не снило ся сипати десятки тисячє доларів на американську церкву. Протоєрей Товт обрехав бідних робітників, аби їх лиш затримати при шизмі і žimnej serkvi і тому лиш оголосив, таку сензацію в англійських газетах. Тепер зробили пасаїчкі се саме, бо уважають се за єдиний спасительний ратунок для себе! Але чи виратує їх отсе від великого посрамлення покаже ся в будучности. Поки що у Вільсберах лишив Товт 46.000 довгу мимо того, що і цар дав gift і галицькі руські робітники не щадили своїх мозолів та клали послїдний свій цент у пащу московського мольоха. Правдоподібно тою самою гісторією скінчить ся і сензаційна вість про дар 40.000 Николушки на пасаїчку шизматичьку церкву з тою хибя ріжницею, що в Пасаїку по смерті батюшки покажуть ся довги в сумі 120.000 доларів. Поживемо побачимо.

Іван Поінформований.

ВІЧА.

I. В Newark, N. J. відбуло ся в дни 5-го вересня с. р. (Labor Day) велике віче в гр. кат. церковній галі, в справі послїдних подій на львівськїм університеті. По Богослуженю з парастасом за упокій душ бл. п. Стасюка і Коцка, о годині 3-тій по по-

лудни зібрались вічевики в визначеній галі. О. Др. К. Ерми вівторив віче короткою промовою, а потім затрив на предсїдателя віча П. Д. Мниха, а на секретаря П. Ів. Новицького. Перший референт, о. др. К. Ерми виголосив промову про нашу руську укр. долю, виказав що не тільки ворожі народи нашій біді виноваті, але ми самі причинили ся головню до нашої безсильности. Дальше пояснив цілє нашого віча, сказав що не тільки вистане кричати, але ділами тільки дібемо ся долі через творене читалень і шкіл. Рівночасно підніс проєкт о. Стефановича що до з'організованя „Господарського Союзу“ в Галичині, і просив присутних о зложенє лепт на сю цілє. Другий з ряду промовляв п. В. Паратюкевич. В своїй гарній промові, виказав темноту і блудя нашого народа на вільній землі, виказав роздоря, торгованє власною матерю, коли гень, за морем ляцкый „Орел краче“. Відтак забрав слово предсїдатель віча, і звивав щоб подбати про нашого ближнього, подаючи поміч через бібліотеки і газети. За ним забрав слово п. В. Дідлівський, і представив цілу подію на університеті у Львові, яка кличе о месть, та звиває нас з вільної землі подати поміч перед гордою забкурою. Дальше забрав голос п. Т. Каськів, ньюарський дяко-учитель і звивав до єдности і твердого держаня свого народного прапора. При кінці відчитав резолюції, які віче односторонно прийняло. Опісля слїдуєчі зложили жертви на „рідну школу“: О. Др. К. Ерми 1 дол.; В. Паратюкевич і В. Кучерепа по 50 цт.; по 25 цт.: В. Піш, К. Яблонський, Марія Каськів, П. Романишин, А. Фещук, Ф. Гой, І. Брик, С. В. Гошилюк, Ів. Новицький, В. Кохалевич, В. Кузма і Ів. Ткач; по 15 цт.: Г. Сорочан і Т. Сорока; по 10 цт.: Е. Мриглад, В. Попик, С. Копанецкий. І. Валлих, В. Вуцак, І. Коцан і П. Криль; по 5 цт.: В. Дідлівський і Ф. Сьпівак. Т. Каськів 50 цт. — 65 цт. дрібними датками що разом робить \$7.25. Богдан Хмельницький.

2. В неділю 18. вересня с. р. відбуло ся віче в Монесен, Па. Предметом нарад було: просвітно-економічні потреби Русинів, і справа кровавих подій на Львівськїм університеті. О год. 3 попол. розпочала ся вечерня відслужена о. С. Ващишном у Мікіспорт, Па.; по вечерні виголосив місцевий о. Курило коротку проповідь порівнюючи наш народ тяжко страждучий з народом Ізраїля, що плакав колїсь на ріках Вавилонських в неволі. По тім відспівали панахиду за душу бл. п. Адама Коцка о. М. Стефанович в асистенції оо. Ващишина і Курили. Опісля всі удали ся до церковної галі де розпочало ся віче, о год. 4.15 попол. Віче отворив о. Курило втаючи вічевиків та покликав на пр. о. М. Стефановича, на заступника І. Коциса, на секретаря І. Піхурського і М. Пелиха. Перший забрав голос о. С. Ващишин і в цілогодінній промові змалював нашу бувальщину та історію аж по нинішний день. І саме нині — казав бесідник наш нарід переживає велику хвилю, бо відвічний ворог, лях, на спільку з московськими запроданьцями намагають ся знищити наш просвітно-національний рух, щоб лєкше було будувати польщу від „тогда до тогда“. З другої сторони кнутославні дурисвітї, перетягають наш

нарід під кнут козацкою кровію обкіпідий московських імператорів. Наш нарід трупом паде в нерівній борбі і росить кровію свою бацьківщину печатаючи своєю кровію відвічне право до рідної землі. З черги деклямував дякоучитель з Мікіспорт Н. Іванович, а також п. Пелех виголосив порываючі патріотичні поезії. Дальше говорив Н. Хомош про паньщину і про переслїдуванє нашого народа польськими панями. Наконєць забрав слово широко звісний діяч на амер. Руси, о. Стефанович і виголосив обширний реферат про біжучі кривди нашого люду в старім краю, про переслїдуваня нашого шкільництва польськими властями з чого дійшло аж до проливу крови. (подія дня 1 липня с. р.). Реасумуючи се, поставив питання, чи наш нарід дійсно не має сили добути собі щось кращого? Чейже вже час перестати гнути спину перед ворогами, котрі силою на нас накидують ся, та побудувати скалу, о яку відбивалаб ся вся Україна ворожа гядра. Сей перший в Монесен славний вічевий збір, чимало причинить ся до освідомлення наших людей морочених царославною місією. За покликком рівног висше згаданого отця, зложили вічевики \$44.70 готівкою а 78 дол. декляровано на запроєктований фонд „Господарського Союзу в Галичині“. Слава Монесенським українцям! Най вони стануть приміром другим у патріотичнім ділі! Присутний.

ПЕРША ЦІЛЬ. Підчас лічення чахотки чи там сухіт, першою задачію лікаря є вплинути на хорого, щоб він пив і добре травив. З хвилиною, як що хорий може знести достаточну скількість поживи і добре її стравити, борба є виграна. Хотїлсьмо звернути увагу на Трїнера Американський Еліксир Гіркого Вина, яке є загально знане як лік проти страги апетиту і сил. Сухітник, що дозволяє, аби недуга в нїм заступила корінь не може бути ніяк вилічений, а се повинно стати для всіх за добру науку, щоб в разі найменшої страги апетиту лічити ся і тим забезпечити себе перед небезпечною недугою. Трїнера Американський Еліксир Гіркого Вина є знаменитим ліком в усіх недугах внутрішних і жолудкових По всіх другосторах. JOS. TRINER, 1333-1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. F158

Земля на продаж!

В Явірнику руський, почта Улюч, Галичина, сєгь зараз до розпродажи більшими парцелями або поодинокими моргами двірський обшар (т. з. мурований двір) враз з лісами і будинками. Своя цегольня в місці, тартак в сусідстві, легко будувати ся, а також вже готовий менший фільварок (50 моргів поля з луками) враз з мешканєм і господарськими будинками. Церква і школа з викладовим язиком руським лід боком. Грунт дуже урожайний і легкий до uprawи. Ціна морга від 400 до 1000 корон, тягарів ніяких. Відомість в Зарядї маєтку на місці або у о. Т. Савойки, пароха в Селисках п. Динів.

Подаю до відома ширшому загалови, що в мойй Заграничній канцелярії правничій полагаючую всякі старокраєві справи правні і то: повномочія, контракти купна і продажнї, заміни, дарованнї, всякі спори о довжї квоты, спори фамільні, пертракції спадковї, стяганє належностей і т. д. Продаю і купую маєтки в Краю. Поданю о ульненє від вправ військових як також заземельованє до асентерунку полагаючую в приспаваній дорові урядовій ЗВЕРТАЮ ВАШУ УВАГУ на справи спадковї і стяганє належностей. Перепровадженє сего рода справ є моєю спеціальностью. — Важне. Значачу, що єсьм правничом австрійським, проте канцелярія правних мє є одноким компетентна до перепровадженя всяких справ правних в Старім Краю. Бєсь се дуже важне для всіх тлх, що мають до полагадженя які небудь справи в Старім Краю, бо сьуть тут преріжні т. зв. „бюра адвокатскї“ однак в певностію не найдете там правдивого правника крайового. Для вигоди місцевих і доокрестних Русинів, канцелярія моя отворена поведено до год. 9-ої в вечер, а в неділі до 4-ої по полудан. Приходьтє отже або шить на адресу: EMANUEL TEODOROWICZ, FOREIGN LAW OFFICE, 150 East 7th Street, NEW YORK, N. Y.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Дає ся до відомости всім Русинам мешкаючим в Scottsdale, Pa., Everson, Pa., та в околиці, що другий парадіальний мітинг відбуде ся дня 8-го октобра о год. 6½ веч. на Everson, Pa. в Tuugon Hall, коло почти. На той мітинг запрошує ся всіх Русинів з Галичини, бо ми хотїли поставити дерков в Scottdale або Everson, Pa. — За комітет: — Іван Корба, Іван Коваль, Конст. Теплицький, Филип Фурла, Осиф Вандрівчак.

Всенародне Віче Русинів в Brooklyn, N. Y.

в справі послїдних подій на львівськїм університеті відбуде ся в неділю дня 9-го октобра с. р. о годині 4-ій по полудни в Maygovski Hall 83 N. 7-th St. Родимці! Явітє ся всі без вїмку. Справа так важна і пекуча, що злишні мабуть слова заохоти до вятя участи в сім вічу. За Комітет Петро Залюк.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

відбуде ся на дохід Братства сьв. Апп. Петра і Павла в понеділок дня 7-го листопада 1910 р. в галі при латин. костелі сьв. Атаназія в Curtis Bay, Md. Початок о год. 7-ій вечер. Вступ 25 цт.

Австрійське Бюро Праці.

Дає роботу до реставрації, готелів, сальонів, на фарми. Бєли не маєте роботи то ідіть до того бюро, а там для Вас о роботу пошарають ся Властвитель єсть Русин. Пошараєтє своїх людей. Адрес: Austrian Labor Bureau 335 E. 20 STR. NEW YORK CITY

Випродажа книжок.

Хто надїшле нам одного доляра тому вишлемо книжок на два доляри. Книжки історичні і смішні повісті, польськї і руськї. M. WASIURKOV 111 Wilson Str. Chester, Pa.

R. J. GLICK

Агент аскураційний від огид 30 Офіс находьтє ся в WILLIAM McCONNELL BUILDING SHAMOKIN, PA.

"SVOBODA"

(LIBERTY)

The Ruthenian Weekly
184 Hudson St.,Published every Thursday at 184
Hudson, St., New York, N. Y.

Published by

The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

ANTH. CURKOWSKYJ, editor,
184 Hudson St.,
NEW YORK, N. Y.K. KIRCZOW, manager,
184 Hudson St.,
NEW YORK, N. Y.

Terms: Two dollars a year.

Advertising rates furnished on
application.Entered as second-class matter
December 21, 1906, at the Post
Office at New York, N. Y. under
the Act of Congress of March 3,
1879.**"Свобода"**часопись для русского народа в
Америці і орган „Р. Н. Союзу“,
выходить що тижня в четвер і
коштує:в Америці на 12 місяців \$2.00
до стар. краю на 12 місяців \$2.00
в Америці на 6 місяців \$1.00Оплачувати газету треба всег-
да з гори.Гроші треба посилати в реджі-
строваним листі, або через ек-
спресовий, або поштовий money
order (мові ордер). Money order
то є карточку, котру дістанете
від почтара або агента на ек-
спресовім офісі, пішліть нам бо
без того ми не годні грошей ді-
стати.

Адрес:

„SVOBODA“

184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.Дописи просять ся писати ли-
шень на одній стороні картки.
Дописи непригожі до друку на-
пишіть ся, наколи з гори, не було
зазначено, що жадає ся її звороту
і не було залучено марок на
зворот.**До загального відома**усім дотеперішним місц. Органі-
заторам Руськ. Нар. Союзу
в Америці.Отсим подаю до ласка-
вого відома Панам Органі-
заторам, що почавши від
дня 26-го Септембра с. р.
устала всяка звязь поміж
Пов. пп. Організаторами а
низше підписаним.Рівнож повідомляю, що
усі книги, приналежні до
уряду Гол. Організатора, та
рівнож карточки, котрі на-
спіли на мою адресу підчас
Конвенції, переслав я на
руки нового Гол. Органі-
затора Греко-Католицького
Союзу, п. Іл. Моранця в
Chicago, Ill., так, щоб но-
вий Організатор міг вже
виплатити місц. організаторам
приналежну їм премію.
З поважанем

М. Белл,

дотепер. Гол. Організатор Р. Н. С.

Відозвадо всіх місцевих Організаторів
Р. Н. Союзу.Отсим подаю до загальної
відомості всім Вп. місцевим
Організаторам, щоби ті,
почавши від дня 1-го жовт-
ня с. р. у всіх справах
організаторських удавались
до низше підписаного.

З поважанем

ІЛІЯ МОРАНЕЦ

Гол. Організатор

1441 Emma Str., CHICAGO, ILL.

Василь Доманицький.

(Посмертна згадка.)

Вже то така наша неза-
видна доля: зі всього ми
обдерті, вигнані зі своєї
прабатьківської землі, у
наймах у чужих скитаємо
ся. І нічим нам похвалити
ся хіба одними жебрачими
торбами та — могилами.І дійсно Русь наша бо-
гата в могили. Кождий шаг
крок уперед, кожде з'у-
силле до кращої будучно-
сти значимо кровію і моги-
лами. Ледви наш народ
вспів ступити на шлях на-
родного відродження, коли
опять один за одним ляга-
ють у сиру землю найгар-
нішні робітники на народ-
нім полі.Днесь приходить ся нам
звістити про сьвіжу могилу
у яку зложено вельми та-
лановитого нашого письмен-
ника, Василя Доманицько-
го. Вмер він в місцевості
Аркашон у Франції 10-го
вересня с. р. маючи ледви
34 літ життя.Небіжчик родив ся 7-го
марта 1877 року в селі Ко-
лодистому, звенигородсько-
го повіту в Київщині. Скін-
чивши київський універси-
тет став учителем в при-
ватній гімназії в Києві. Од-
нак в короткім часі захо-
рив чахоткою і кинув учи-
телювати. Від сеї хвилі всі
свої сили посвятив праці
над піднесенем і осьвідом-
ленем свого народу. На-
писав множество більших
научних праць, популяр-
них розвідок і статей. Під
його редакцією вийшло пер-
ше повне і критично обро-
блене видане „Кобзаря“,
він редагував „Історію Ру-
си України“ М. Аркаса.Перебуваючи на селі він
много працював коло осьві-
домлення селян та так щиро
завсїгда заступав ся за ни-
ми, що російський уряд
признав його небезпечним
ворогом нації та присудив
в тюрму, від якої він вря-
тував ся лиш через се, що
виїхав з Росії. Тоді уряд в
його неприсутності засу-
див його на заслани.Так нещасний не міг на-
віть вернути до рідного
краю, щоб зложити свої
кістки у землю, яку так
щиро-горячо любив. І ту-
га за рідним краєм та над-
мірна умова праця зложили
його передчасно у могилу.Земля Тобі пером, Му-
ченику!...**Значіне подій**на
львівським університеті.Jefferson, творець амери-
канської конституції виска-
зав сі пропамятні слова:
„Дерево свободи і посту-
пу народного росте тільки тоді,
коли його підливає ся кровію
народних мучеників.“Белиж отже і в нашій
борбі пливе кров, то се знак
і надія, що вкортці дерево
нашого воскресення і свобо-
ди вповні зацвіте.Ви бачили нераз, як між
людьми починає ся бійка.
Чоловік покривджений в
перве роздумує над тим,
що йому діє ся кривда;опісля жадає від кривди-
теля, щоб направив сю
кривду, а если се не пома-
гає, він грозить; коли і се
окаже ся безуспішне, він
силою допомагає ся свого
права — і по його боці на-
ступає або виграна або про-
грана, на всякий спосіб
конець. Потішаючим отже
моментом у нашій борбі є,
що ми перестали уже роз-
думувати над тим, чи діє
ся нам кривда, чи ні!.. Ми
перестали упоминати ся,
щоб по добрій волі нам на-
правлено наші кривди, ми
перестали навіть грозити,
а взяли ся до послідного
способу — силою добувати
ся своїх прав! — Се оста-
точна рішуча хвиля і на-
ступить або наша виграна
або наша програна. А що
мусить наступити наша ви-
грана, об сім нема наймен-
шо сумніву, бо по на-
шій стороні правда.Як в велику будівлю бу-
дівничий вкладає найкрас-
ний камінь як угольну
підвалину, так само і наша
Мати Русь-Україна кладе
голови найкрасних синів,
як угольну жертву під свою
святиню свободи. Великі
діла вимагають великих
жертв!Як хочете вистругати со-
бі стежку в городі, то ви-
стане день праці і фіра пі-
ску; але як захочете побу-
дувати залізну дорогу з
Чикаго до Нового Йорку, то
мусите вложити в се міль-
они гроша і тисячі та ти-
сячі людської праці, поту,
а часто крові і здоров'я.Так само і в житю наро-
дів: чим більше людей вло-
жить праці, гроша і по-
святи в борбу о народні
права, тим скорше, борше
і більше дібемо ся тої сво-
боди і тим більша і красша
вона буде.За працю на залізній до-
розі платить компанія — за
працю і жертви на полі
народнім ніхто не платить.
Тут треба патріотів, треба
людей з пожертвованем і
запертем ся самого себе.
Чим більше який народ має
таких людей, тим більше
стане робітників до праці
на терневій дорозі, тим щас-
ливіший сей народ. А що
у нас не бракує таких лю-
дей, найлучше вказують
на се наші мученики-герої:
Стасюк, Каганець, Сичин-
ський а вкінці Адам Коцко.Честь і слава по вік віки
нехай буде тим мученикам!
Хтось може повісти, що
смерть одного або двох
людей не значить много.
Се залежить від обставин.
Я возьму пр. сярник і
запалю ним папіроса. Але
я могу тим самим сярником,
маленьким підпалити 100
фунтів динаміту. Яка се
страшно велика різниця.
Як мужик мужика забє ко-
лом по пяному в борчмі,
се не викличе вражіння поза
село. Але як польські сту-
денти забють на універси-
теті Русина, се значить
тільки, як би сярник підло-
жити під купу динаміту.
Се кривда, по якій або
дістає ся заплату в правах
народних а ні то наступитьтим страшнійшай вибух на-
родного роз'ярєня.Ось дивить ся, що значать
малі річі. В році 1770 в
Бостоні в Америці унали
перші 3 трупи за волю
Злучених Держав а в 1776,
то є в шість літ пізніше,
кількох людей перебралось
за індіан і викинули з ан-
глійського корабля гербату
в море. Се така на позір
блага річ, а прецінь се
стало наче тим сярником,
що споводував вибух ре-
волюції і вкінці прогнаня
Англіків з північної Аме-
рики. І в нашій історії така
мала на позір річ, як ви-
краденє польським шлях-
тичом Богданови Хмель-
ницькому жінки споводу-
вала повстанє цілої України.
Сей факт не був в самій
річі причиною повстаня,
але була се немов послідна
капля, котра доповнила ча-
щу народного горя.Отже навіть найменча річ
не гине марно на сьвіті і
найменше діло видаєть з
часом великі овочі.Простому чоловікови чи
то рільникови, чи робітни-
кови борба за університет
видаєть ся дуже марна. Що
може обходити хлопа уні-
верситет, пощо йому тих
високих шкід, до котрих
ані він ніколи не піде сам,
ані не пішли своїх дітей,
бо його не стати на посе-
ланє дітей до університету,
коли він сам і його родина
ходять цілий рік голі, босі і
голодні. Що можуть обходи-
ти його „панські витребень-
ки“. „Піп, адвокат, лікар
і всі сурдатовці нехай бють
ся як хочуть але ми, хлопи
ми чорні робітники маємо
иншу борбу: о хліб насущ-
ний, о зниженє податків і
додаєть до податків. Кому
хоче ся їсти, нехай так само
як і ми риєсь в болоті, нехай
лишає свій піт і свою кров
по фабриках — а тогди буде
знав як то тяжко чолові-
кови заробити гріш. Панам
добре сидіти при столиках,
курити папіроси, спивати
вицце і пиво тоді, як у мене
нема і кусника сухого хліба
на столі. Проч з універси-
тетом, проч з панами, нехай
раз хлоп і робітник відіє
без панської опіки“.Так може подумає собі
не один чорнороб. Його
можна дуже добре порівна-
ти до ніг в людськїм тілі.
Живіт со міщанство — ру-
ки се інтелігенція а голова
се професори університету,
се наймудрійша часть тіла
народного.Раз збунтувались отже
ноги проти того порядку і
кажуть: яка се справедли-
вість на сьвіті щоб ми ноги
усе були на найнижшїм
кінці тіла. Яке то право
щоб ми на собі двигали
вічно ціле тіло; щоб ми
доптали землю, місили бо-
лото а щоб нашою силою
і працею ціле тіло вигідно
собі переносилось з місця
на місце. Се несправедливо,
щоб голова, що має рот,
усе найліпше смакувала,
щоб голова, що має очі,
усе виділа, а ми нічо, щоб
голова усе була в горі а ми
на долині. Ні, се так довше
не може бути. — Раз муси-мо бути в горі а нехай
голова двигає нас.Ну і двинулись ноги до
гора а голова пішла до зе-
млі. Почав чоловік ходити
на голові — хитаєсь але
лізе підпираючись руками.
Але по півгодинній тяжкій
праці ноги чують сильне
умучене. Але держать ся.
Прийшов чоловік до стола
а на столі заставлений кра-
сний обід — ноги сіла за
стіл а голова під столом.
Наказали ноги рукам пода-
вати собі їду — але як ру-
ки не силують ся, не годні
досягнути з під стола. All
right, подумали собі ноги,
як ні! то ми самі собі по-
можемо і впахались в зупу.
На нещастє зупа була го-
ряча і ноги чим скорше
вискочили з тареля, зупа
вилялась і попарила решту
тіла. Се щось не добре, ду-
мають ноги. Аж тут вилі-
зла голова з під стола і за-
лізла в болото. Очи заплю-
скались в бакорі — рот на-
пхав ся повний болота. Не
видержав чоловік. Хоть як
було прикро ногам, але о-
ни спустились до низу.
Чоловік встав, обмив собі
голову, виполокав рот, сів
до стола головою до гори
— і усему тілу стало легше.
Відай, подумали собі ноги,
таки так є найліпше. І ні-
коли більше не бажали,
щоб голова ходила а они
панували.Такий самий порядок пра-
ці є і в народнім тілі. Чим
сильнійші ноги, то є чор-
норобоча кляса в народі
тим легше нарід поступає
вперед. Чим здоровійший у
чоловіка живіт, то є кляса
міщанська, тим легше йому
жияєсь. Чим зграбнійші у
чоловіка є руки, то є кля-
са інтелігентна, і більші о-
чі, тим скорше придбає
собі чоловік і нарід, то
чого йому потреба. А уже
найважнійша є у чоловіка
голова; чим сьвітліша она
і мудрійша, тим визше ма-
етком і культурою стоїть
той народ.Чим є голова на тілі чо-
ловіка, тим є університет
для цілого народу; як без
голови чоловік є трупом,
так без університету нарід
выглядає немов труп. Уні-
верситет є се місце де мо-
лодіж приспособляєсь і у-
чить ся на всяких визнач-
них людей. Чим більше я-
кий нарід має високообра-
зованих людей, тим йому
легше жити, бо они займа-
ють високі становиска, на
котрих они можуть много
доброго для цілого народу
і для найменшого брата зро-
бити. Чому Поляки мають
усе в своїх руках, бо они
мають два свої університе-
ти, з котрих виходить річ-
но велике число польської
патріотичної молодіжи. Мо-
лодіж та з часом стає міні-
страми, старостами, судія-
ми, адвокатами і т. д. Але
не досить, щоб нарід про-
дукував з себе значне чи-
сло університетської моло-
діжи. Треба, щоб та моло-
діж була перенята патрі-
отичним духом, а се може
статись тільки на своїм у-
ніверситеті. Тільки профе-
сор патріот-Русин може змолодечого покоління витво-
рити патріотичну молодіж,
котра з часом занявши ви-
сокі становиска може при-
нести велику поміч своему
народови і в тім лежить
вага, щоб ми мали свій у-
ніверситет, своїх патріотів-
професорів. Ті виведуть по-
ве покоління вірних синів
Руси, а тоді буде кому у-
пимнутись о права і най-
біднійшого чоловіка, тоді
стане нам усім лутше на
сьвіті. Днесь більше як по-
ловина молодіжи, вихова-
ної на чужих університе-
тах покидає свій нарід —
а часто стає впрост його
ворогом. Нераз встидаєсь
свого рідного слова, свого
батька. Ось чому нам тре-
ба свого університету.Молодіж університетська
в житю народів грає і гра-
ла надзвичайно велику ро-
лю.Австрія а тим самим і
Галичина дістала конститу-
цію не з ласки цісаря а
задля того, що студенти
віденського університету
враз з робітниками зробили
бунт і ряд і цісар австрій-
ський того студентського
бунту так перепудив ся,
що надав конституцію.Російські студенти і сту-
дентки від кількадесять літ
кладають свої голови в обо-
роні прав цілого народу і
ім треба завдячити, що ро-
бітників в Росії на тільки
просьвітив ся, що зміг зро-
бити генеральний страйк і
через те виборив які такі
полекші.Так як у Відні так само
студенти в Берліні піднес-
ли свого часу прапор ре-
волюції і вибороли для Ні-
меччини конституцію.Але не тільки тепер але
від десятиок літ студенти
кладають свої голови в обо-
роні прав цілого народу і
студентам треба завдячити
те, що свого часу цар дав
бунт Росії конституцію. І у
нас в недавній давнині, бо
в році 1906 хто як не сту-
денти уладили рільничий
страйк, злучились з наро-
дом, його повели, підноси-
ли на душі і захочували до
витривалости.Але не тільки в новіших
часах, але також і в давню
давнину яких 600 літ тому
в зад студенти грали не
менче видну ролю в історії
народів. Чеські студенти в
Празі 1618. року піднесли
бунт проти релігійної прес-
сії і битвою на однім з
праських мостів розпочали
війну, котра тревала цілих
30 літ, а в котру ціла Ев-
ропа була вміпана. Се вка-
зує, що від студентів зале-
жить часто ціла доля на-
роду. Чим більше того
студентства, чим воно па-
тріотичнійше тим скорше
буде нарід поступати в борбі
о свої права. Студенти се
живчик народного тіла. Тож
не маловажно собі справу
університетську, не малова-
жно собі нашу молодіж,
наше студентство а підтри-
муймо його, помагаймо йо-
му, борімсь разом з ним о
наш питомий університет а
стане легше цілому наро-
дови.

Про вагу студентів патрі-

отів знають наші вороги, тому она з такою силою опиратися на нашу руського університету. Бо з часом наших патріотичних професорів університетських аресте наше студентство не тільки в силу правдивої науки але більше ще в патріотизм, в посвячене ся для народу, його долі і його прав.

Нехай же наше патріотичне студентство! Слава! Слава! Слава мученикам за народню волю!

Др. В. Стенювич.

Випущені академиків з слідчої вязниці!

Випущені наших академиків арештованих за університетські події на волю наступило дуже несподівано. В суботу, дня 17-го верес. около 5 год. стали спроваджувати вязнів до суду, до бюро судії п. Патківського. Він заявив двом першим спровадженням, що на внесені прокураторії рішено випустити їх на вільну стопу, а слідство ще не покінчене.

Перших спроваджених арештантів ся вістка невичайно сконстернувала і вони зажадали пояснення, чи пустять всіх арештованих. Судія не хотів однак ясно сказати, закриваючись урядовою тайною. Візвані з огляду на се заявили, що над тим, чи йти на волю чи ні, надумують ся до слідуючого дня до 10 години рано. Вернувши в тюрму, повідомили вони всіх прочих вязнів про се і велено всім з'являти так як ті перні, бо ходило о се, чи всіх скочуть пустити. Накоонець судія заявив їм, що випустить всіх, крім Охримовича і Залізняка.

Ніч з суботи на неділю перебули вязні серед великого знервованія і непевности ситуації. В неділю рано, вертаючи з ранного проходу, стрінули прочі товариші в більшій кількості Охримовича і Залізняка і на коритарах тюрми зробили їм велику овацію. На голосні оклики „Славно товариші Охримович і Залізняка!“ та на могутній гомін пісні „Не пора“ і „Майдамаки“ — злетілись дозорці, управителі, але були безрадні. Позамикані по казнях рішили увязнені академиків остаточно таки виходити, бо ледви чи се що вилуцало би на випущене двох прочих. Сеї неділі остра тюрма управа поспішила звести відвідання увязнених, тож наших родимців, що надійшли около 12-ої години не впускали

навіть до судогого будинку. Пропущено лише п. д-ра Волод. Охримовича, що сейчас був з'явив ся і він за хвилину виніс вістку, що в неділю всі увільнені вийдуть на волю. Зібраві під судом поволі розійшлись, а около 12-ої години вже стали виходити поодинокі вязні по підписаню званої заяви. З великим жалем і болем серця прийшло ся лишати їм еще двох на кілька днів, бо цей запевненія дані виходячим, що і они будуть випущені — не були дані на вітер.

(„Діло“)

Родимці!

Пішлисьте від нас на тяжку працю на важку боротьбу в чужину за моря — та думками витаете в нашій любій Україні-Руси, серцем до Неї линете а не раз і сльози роните за Нею, бо то рідна Ненька а якже дитині Матери не любити, і радібисте з цілої душі Єї помочи, радібисте бачити Єї цвітучою, могучою і багатою і свій тяжко запрацьований гріш посласте на Єї потреби, спогасте Єї в борбі і дасте сил і духа. Бо не біда Вас вигнала за море — лишень сьміла воля побороти ся з долею — намяти лиху чуба. І не крик горя посладемо з Галичини за Вами через атлантийський океан — лишень клич борби о свободу о поступ — клич України Руси.

Може і не усі знаєте сей кут в старім краю, де найсильніше давить кулак польського шовінізму — сей кут замрачений отруйними випарами найбуйнішої москвофільської гнилі. Се Сянїчина, Лісчина, Балигорїдчина і околиця, найсильніша капальска твердїня.

Тихий тут народ, низько він носить голову, до землі кланяєть ся всякому, бо темний, бо ті що малиби вести его до свободи і світла, учать его рабства.

Та животворний дух України проникає всюди і піднімає відвагу, додає сил, з малодухів творять героїв та неохочих учить корити ся перед народом. Але тяжка борба з тьмою, бо тут не права в борбі з ворогом, не народні маєткі але передовсім душі та серця власних збаламучених братів мусять здобути для України Руси, ті нечисленні, що остали Єї вірними.

І для того передовсім отвирає філія „Просвіти“ в Сяноці з 1. вересня бурсу для шкільної молодіжк. Кїдає іскру, а вітер нехай єї роздує в полумін, в пожежу, в тривкий огонь жертволюбної любови до свого народа, до України Руси, до добра і свободи.

Поможіть до великого діла, що стане основою національного відродження.

Усі хочби сотикові жертви Ваші будуть нам дорогі, бо се що дасте грїшми, се для нас пе лишень гроші, се також віра в свої сили, се любов до свого, се завзятє і правда України Руси, і за все те скажуть Вам колись спасибі ті, що тепер лиш камінь на Вас умілиби підняти, скажуть спасибі уста, що тепер німі, серця, що тепер хорі ненавистю до свого. Коли далекі не забудуть єї, близькі не віддурають ся єї, встане Україна Русь могуча і світла.

Великі трудности у веденю бурси спрчиняє брак власної хати, тому рішив підписаний комітет приступити як найкраще до будови власного дому на бурсу. Длятого просимо послати датки на удержанє бурси на адресу: о. Михайло Городиский, сотр. і катехит в Сяноці а датки на будову власного дому на руках: совітника О. Омеляна Константиновича, рус. кат. пароха в Сяноці одні і другі через адміністрацію „Свободи“.

Від Комітета бурси та виділу філії „Просвіти“ в Сяноці.
о. Ом. Константинович,
Ол. Куцак учт., секретар.
Всі американські часописи наші просим се передруковати.

Відозва Гімназіального Комітету в Рогатині, до американських братів Русинів України.

Нині, перший раз відзивасмо ся до Вас, Найдорозші Брата, і просимо о жертву! Щоби, як найскорше встати, кожний з Вас признати мусить, що мусимо мати много інтелігенції, котра би ясно і сьміло зміла боронити права і свободи, які ще нам остали ся, а які чим раз зменшались ся, завдяки галицькому соймови і австрійському рядови! Ви, ті, що не з гаразду покинули наш край, Ви ті, що їх, лиха судьба і нужда немилосерно від нас прогнала і вирвала Вас зпомеже наших рядів, добре розумієте наше положенє!

Порівняйте тільки Америку з Вашою Вітчиною!

І признаєте, Найдорозші Родимці, що ми, на тім становиску лишити ся не можемо! Самі признаєте, що не все, що не вічно, носить Вашим Батькам, Сестрам і Братам, важке ярмо польського панованя, польської темноти і насильства!

Самі признаєте, що встати мусимо! Мусимо встати! Мусимо встати, хочби навіть прийшло нам віддати послїдню сорочку на наші школи, хочби навіть прийшло потерпіти великі шкоди і страсти!

Ми хочемо жити своїм життям, гнути ся, просити ворога о ласку, корити ся перед тим, що нам відбирає усе найдорозше, не хочемо і не будемо!

І хто нас поможе? Хто нас вратує з тої єгипетської неволі? Самі себе ратуймо!

Ми, що платимо мільони податків, що своєю кєрвавницею одержуємо тисячі шкїл для Полькї, ще мусимо подумати і про се, щоби зложити гроші на свою власну школу, в якій учать ся діти Батьків, Сестер, Братів Ваших!

І справді!
Галицький хлоп зрозумів, що

вже прийшла послїдна хвиля ратунку!

І він несе послїдний свій сотик, на річ приватної гімназії в Рогатині.

Але, Ви дорогі Брата, що не знаєте такої нужди там за морем на чужині, прийдіть у поміч Вашим Братам!

Зрозуміте найдорозші, що удержанє гімназії в Рогатині, коштує на рік 190-ти сорок сім тисяч!

І не страхайте ся такої суми! В хвили, коли Ви разом сходите ся в товариствах, коли говорите про наших людей, що падають трупами в обороні нашого права, в ту хвили, Ви складайте те малі, але щирі жертви на Вашу приватну гімназію в Рогатині!

Коли огорне Вас туга за Вітчиною, тоді складайте частє Вашого зарібку на гімназію в Рогатині!

І если так завсїгди, так постійно робити будете, то певно, що перемога буде по нашим боцї!

Тоді скинемо ярмо зі свого хребта!
Дайте, дорогі Брата, дайте жертву на гімназію в Рогатині!
З'за гір, з'за моря кличемо до Вас, дайте, і віримо сильно, що прийдете нам у поміч!

Гімн. комітет:
Рогатин дня 4. вересня.

о. Стефан Городецкий гол.,
Володимир Бабяк секретар.
Члени: Др. Михайло Бабюк адвокат, Петро Вігус учитель, о. Омелян Ваньо парох Заланова, Михайло Галуцький упр. гімназії, Андрий Гургула учитель, о. Павло Кудрик парох Рогатина, о. Теодозий Кудрик катехит, о. Петро Левницький парох Псар, Лїя Мельник емеритованій вахмайстер жандармерії, Теодор Вєрида господар, Теодор Соломка господар, Др. Антїн Терлецький лікар, о. Йосиф Яворський парох Лучинець.

Виказ дальших жертв на Руску-Укр. бурсу в Сяноці.

О. В. Коваліцкий з Вагпєвобого, Ра. 2 дол., дд. Гарбінський Петро з Benedict, Ра. 1 дол., Ялєчко Іван з Bakerton, Ра. 50 цнт.

На XI. Голов. Конвенції Р. Н. Союзу в Cleveland, О. зволідил зложити на руки підписаного слїдуючі Впов. Отпї і Панове Делегати свої щедрі жертви по одному долларови: дд. Гришко Василь, Глова Іван, Ваверчак Николай, Виклич Стефан, Вадак Йосиф, Савик Василь, Гут Кульчицкий Теодор, Бунга Іван, Мєлянич Іван, Завойский Іван, о. Петрівський, Лазорчик Іван, о. Струмїньский, Левчик Василь, Городецкий Роман, Скробала Андрей, о. Орун Зах., Капітула Дмитро, о. Валог Вален., Сисак Стефан, о. Понятишин, Цимбала Яким, Митренко Колян, о. Боярчук, Масляк Іван, Середницький Павло, Лецишин Іван, Каськів Теодозій, Горбаль Алексій, Бєля Михайло, Цурковский Антїн, Ядловский Семан і Шарпшов Алексій.

По 50 цнт. зложили: о. Мирон Данилович, дд.: Семєнюк Матвій, Павелко Михайло, Поступак Конст.,

Вїлянський Михайло, Бусель Прокїп, Романьчак Адам, Каськів Володимир, Гєла Андрей, Когутанич Стефан, Артимович Іван, Зитик Михайло, Монїта Лев, Вайда Йосиф, Гвоздик Евгений, Моранець Ілія, Андрєц Мих. і Почабский Николай. — Ходїньский Дм. 35 цт.
По 25 цнт.: Яблонський Мих., Станко Іван, Кляк Ілько, Волошин Казимір, Яцишак Адам, Сончин Іван, Глива Теодор і Курко Онуфрей. — Разом дол. 44.35.

На мітингу Братства сьв. Георгія від 135 Р. Н. Союзу в Smoke Run, Ра. зложили дд.: Голубінко Василь 50 цт., Червєняк Андрей 25 цт., Вілас Василь 25 цт., Зис Стефан 25 цт., Орїховський Антїн 25 цт., Муха Федор 25 цт., Устияновський Андрей 20 цт., Жєлїньский Михайло 10 цт., Салапата Тимко 10 цт., Корнас Василь 10 цт. і Макар Дм. 10 цт.

Разом \$ 2.35
" 44.35
" 3.50

Сим разом повірено мені . . \$50.20
Вч. 31 „Свободи“ виказано . \$21.60

Зібрано отже загально до сеї пори . . \$71.80

З тої суми заслано на руки Всєч. о. Ал. Виковича, яко голови комітету для заряду Бурси дня 8-го вересня с. р. 100 корон, а дня 26-го вересня с. р. заслано 200 корон, що на американські гроші в пересилкою зробило \$61.55

Повістає у мене . . \$10.25

Дальші збірки жертв на ську вельми важну ціль вкладаю на патріотичні серця всіх в Сянїцькому повіту походячих Русинів і ті жертви просить ся присилати на адресу:

Joseph Yalezko,
P. O. Box 156, Ramey, Pa.
Й. Ялєчко
в села Вїльховєць під Сяноком.

Новинки.

Холєра в Америці!

Дня 4-го с. м. пізно вечером урядово оголошено, що дня 26-го вересня с. р. на острові Swinburne Island помер один чоловік на азійську холєру. Рівнож на прибувшїм тут в понедїлок з Італії парохот „Sant' Anna“ сконстатовано два случаи захорїня на ську страшну азійську пошесть. Сї случаи наглядно товкують єї острі зарядженя тутешних ємігр. властей, що кожний прибывающий тут корабель задержують в кwarantанї.

— Рухливє тов. „Запор. Ст.“ пригтовлює для Ньюорчан на день 16-го с. м. в Progress Assembly Rooms 28-30 Ave. A. N. Y. опятє театральну несподіванку. Сим разом відіграє ся по раз другий „Невольник“, штука, яка перед трьома роками зробила величезну сензацію на тутешній аматорській сцені.

— Дня 5-го с. м. о пів до 4-ої рано наспїли тут через Лїондон зовсім певні вїсти про вибух революції в королїстві Португалїя. Король є арештований в своїй палаті. Вїйско і фльога станули по стороні революціонерів. Всї телеграфічні і телефонічні сполученя зїстали поперервані. Повстанє викликали републиканці, які послїдними часами голосно відзивали ся про се, що інституція короля є зовсім злишна у теперїшних часах. Ми вїзвали короля до зложєня корони. Революція минє розмірно досить мирно. Після всїх сил будемо уникати проливу кровї“, — говорив Альфонсе Коста перед пару днями, як провідник републиканської партії в Португалїї. Во дійсно, від часу застріленя послїдного короля (1908) в Португалїї не було вї дня спокійного. Конституційний уряд з дотеперїшним королем Мануєлем не був в силі залагодити глубокого невдоволеня між народом. Дея в день читало ся про нові заговори, агентами, в яких брали удїл навіть і офіцари. Кільканайпять разів переводжено масові арештованя в вїйску. І ось сими днями скінчили ся вибори до тамошнього парламенту, які випали для републиканської партії некористно. Всякі репрєссії уряду в часі виборів долили оливи до огню.

Телеграми з Парижа наспїші бездротною дорогою говорять, що більша половина вїйска і ціла маринарка станули по стороні революціонерів. О 2-ї год. по пол. (5-го с. м.) збонбардовано королївську палату. Столиця Португалїї, Лїсбона в відтїта від цілого сьвіта. З королївської палати зїрвано державний прапор а звїшено републиканський. Загальною є гадка, що королївство упаде а проголосять републику. Тутешний португальський конзулат запитаний про правдивість вїстей заявив, що не дістав від свого уряду ніякого потвердження, але признав, що від доби на всі запитї не дістає ніякої відповідї чого собі вїяк не може витовкувати.

Потрїбно двох робїтників,
котрі хотїлиби учати ся столярської роботи; 18 долларів на місяць, вікт. спанє і пранє перший місяць, другий місяць більше дістане той, хто буде здібний до тої роботи. Під адресою: 119 E. 83 Str. New York City BASEMENT.

P. HURDUS & CO.
ФОТОГРАФ
Божого сотворив Бог на свою подобу, та на кожний принаєт се, если влїй фотографїя робить Тобї не добру фотографїю.

644 Manhattan Ave. 1st Bedford Ave. Brooklyn, N.Y., Greenpoint.

Телеграфічна адреса „EUROBANK“ Число телефону 5928 Lenox

BANK OF EUROPE

(ЕВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК)
FIRST AVENUE, COR. 74th St., NEW YORK CITY.
Штатний банк під державним надзором.

Капітал акційний і сплачена пайвїска	дол. 150,000.00
Гваранція акціонерів	100,000.00
Капітал акц., сплаченє пайвїска і гваранція акціон.	дол. 250,000.00

ПРИЙМАЄ щадливі вкладки на процент від одного долара почавши.
ВІДСІЛКА від щадлиwych вкладок платити два рази до року 1 січня і 1 липня.
ЧЕКОВЕ КОИТО від \$100. почавши.
Випише чужі гроші.
ПРОДАЄ І КУПУЄ цїнні папери і монети.
ВИСТАВЛЯЄ кредити до всіх частин сьвіта, передовсім до Галичини, Буковини і Росії.

ПОСИЛАЄ ГРОШІ до Європи, передовсім до Галичини, Буковини, Росії і до всіх частин сьвіта.
ПОСИЛАЄ ГРОШІ ТЕЛЕГРАФІЧНО.
УДІЛЯЄ найліпших рад і інформацій для подорожуючих в Америку до Європи і відвідаючих в Європі до Америки — ПИШИТЬ ПО ШИФКАРТИ.
ПРОДАЄ ВЛАСНІ ЧЕКИ для подорожи (Traveler's Checks).
УДІЛЯЄ позичок на реальність і цїнні папери.
ПОЛАГОДЖУЄ судові і вїйскові справи старокравцї і американські.
ВИРАБЛЯЄ паспорти і помагає при стараню ся о папери горожанські (Citizen papers).
КОЛЛЕКТУЄ пейду.

ПЕРЕПИСНА у всіх мовах середної Європи.

BANK OF EUROPE

Начальник: БОСИФ ПІТЛІБ,
директор Центрального банку чєських шадївцї і „Banque de Bohemie“ в Празї.
години урядові: від 9 до 3 а понадто в понедїлок, четвер і суботу 7 до 9 веч.

Головні банкові получєня в Австрії

„ВОНЕМА“ акційний банк в Празї, єдиний австрійський правительством концєсонований банк для охорони ємігрантів.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК ЧЕСКИХ ШАДНИЦЬ В ПРАЗІ

(Ústřední banka českých spořitelén)

ві своїми філіями: у Відні, Львові, Кракові, Чернівцях, Бернї і Триєсті.

Загальний оборот Центрального банку чєських шадївцї вносив в послїднім році 6,842,510,000.00 (шість тисяч триста сорок мільонів корон).

Акціонерам того банку є 1238 австрійських банків, між котрими знаходять ся всі більші руські банки як: Товариство вїтїного кредиту „Дїястер“ у Львові, Краєвий Союз Кредитовий у Львові, Союз руських глибокобєських єпілок на Буковині „Сєлянська Каса“ в Чернівцях, Лємківський банк в Новім Сєвчї, Кредитное Обществє „Самощимощ“ в Станїславові і много інших.

ЦІНИ І ПРАВИЛА ОГОЛОШЕНЬ В „СВОБОДІ“.

1) ОГОЛОШЕННЯ ВИЗНЕСОВІ, які йдуть довший час (від 3 місяців до року) платять ся після спеціальної тарифи, яку інтересовані дістануть на жадане листовно.

Про обманчиві рухи у зв'язі з сьвітлі.

Не тільки люди, сі створіня обдарені розумом послужують ся усякими фортелями, т. є. підступами, щоб підійти або вивести в поле свого неприятеля.

послїдній гонить єї і тратить з очий молодї курята.

вовк в певности переплатив би ту сьмілїсть житєм.

Сензація.

Перший Великий Баль устроєно ново заснована гр-нат. парохія св. От. Николая в Пассайку на сьв. будуючої ся церквини

Чесних пасайцьких Русинів з Галичини і Угорщини, а також братів і сестер з Петерсон-у, Джерзи Сїти і околици запропуємо сердечно.

Михайло Угорчак,

РУСЬКИЙ ХАРАКТЕРИЗАТОР, виписує ріжні українські і польські костюми на предствленї і характеризує по кільких цїнах.

ОГОЛОШЕНЄ.

Подаю до відома, що руський лікар В. Мачульський 107 Broadway Скрантон, Па. вилїчив мене з тяжкої хороби так поручаю Єго всім терпящим.

3 поважанєм Иван Чупаска, 902 Mt. Vernon St., Scranton, Pa.

Російсько-Американська Лінія.

Одинона без пересїданя помїк: Америкю і Росїю. (Russian-Imperial Mail Steamers.)

Книжки

- Америка 15
орба клас і чому робітнички організують ся 15
Весела Книжочка з образ. ... 25
з Старім і Новім краєм 25
Що про звїрята 30
Емігрант 15
Фовнівр 10
Фуравлі 10
Житє, зарібки, організації і т. п. в Спол. Державих 15
Зуб за зуб 10
Коротка Історія Руса 10
Капітал і праця 15
лазка про Жидів 15
Книжка рахункова 50
Марія 10
Многострадальний варод ... 20
ствернений Грішник 20
Гародний рух австро-угорських Русинів 15
Говий Завіт 20
О підземних скарбах 25
Оповіданя 10
Про нутро землі 25
Покуса 10
Про кінець сьвіта 15
Псалтир 81
Розмова Поляка з Русинюм . 10
Релігійні вірованя 20
Слово ч. 5. 15
Слово ч. 6. 15
Страшна пімста 20
Смерть 10
Степові люде 15
Страйк 20
Стрїляй на смерть, робітничка драма 15
Сонник 30
Говариска ворожка 15
Хто з чого жиє 15
Які то є люди на землі, з 20 образками 50
Як мужик ходив до царя правди шукати 15
Через кордон 15
Руско-англїйський тлумач ... 60
Молитвенники в красній оправі. Бог Надежда моя 2.50
Хлїб душі 2.50
Друг Душі 1.50
Друг Душі (в зв'яз. пр) 75
Молитвенник мамий 1.50
Вїнець 1.50
Зборник 2.30

Також можна дістати: Книжочки колекторські переконні 10
Книжочки Братські 10
Помяники померших душ .. 10
Метрики хрещеня 3
Метрики шлюбні 3
Метрики смертні 3

Пишіть на адресу:

Swoboda, 184 Hudson St., New York.

METALLIC HEELS AND SOLETERS

Металеві обцасы і запятеві. Для майстерів, канєварів, фармерів і всіх, що роблять пра тяжкїя работї.

PRENUMERUYTE гумористично-сатиричну часопись „ЩЕРШЕВЬ“!!! Коштує \$1.50 на рік. SZERSZEN 439 N. 6-th Ave. SCRANTON, PA

До всіх Ви. Секретарів і Організаторів відділів Р. Н. Союзу.

Звертаємо отсім увагу пп. Секретарів, щоби не прислалі деклараций без виповнення сьвідотства лікарського, яке находить ся на другій стороні деклараций.

Рівнож при виповнюванї деклараций просимо на те уважати, щоби на деклараций було подано на яке посмертне член хоче належати перечеркненем слова ціле або половину посмертне (ого), кїлько має він і його жена літ, імя жени або якого иншого члена родини.

Член, котрий не вмїє писати, має зробити на деклараций пером знак хреста, умїючий писати має підписати ся власноручно на обох сторонах деклараций.

Зід Головного Уряду Р. Народного Союзу в Америці.

Вступають до Союзу!

„Руский Народний Союз“ — приймає членів до 45 літ житя. Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ :

- В разї смертї члена класи „А“ (ціле посмертне) \$1000.00.
В разї смертї члена класи „Б“ (половину посмертнего) \$500.00.
Посмертне за жінку або мужа члена класи „А“ \$400.00.
Посмертне за жінку або мужа члена класи „Б“ \$200.00.
Посмертне за діти від \$15.00 до \$300.00.
В разї утрати: а) обєх очий, нїг або рук \$1000.00.
б) одной руки, ноги або ока \$200.00.

Єсли отець родини в шпиталї божевільних, Союз платить що року родинї \$150.00.

Хто хоче вступити до Союзу, мусить вписати ся також до братства, яке належить до Союзу.

Рух в відділах Р. Н. Союзу

CURTIS BAY, Baltimore, MD. Бр. сьв. Ап. Петра і Павла від. 81 Р. Н. Союзу звиває Филипа Паламара, щоби звернув \$15.03, котрі яко заст. касїера забрав і вїхав з ними на инший плейз.

CURTIS BAY, MD. Бр. сьв. Ап. Петра і Павла від. 81 Р. Н. С. подає до відомости всім членам, що місячні мітинги сьуть перенесенї з 4-ї недїлі в місяці на кожду першу недїлю.

NEW YORK, N. Y. Тов. Запорожська Сїч від. 117 Р. Н. Союзу повідомляє, що місячний мітинг відбуде ся в суботу дня 8-го октобра в гали під ч. 134 E. 7-th Str. о год. 8-їй з вечора.

Ч. 1427. КВІТ \$320.00 на тристатрийцяць доларів, котрі п. Параня Павлик отримала як посмертну за помогоу по мужу Николаю з Головної Каси Руско го Народного Союзу в Америці.

Сьвідки: Василь Гутман, Иван Бурдяк. Від місцевого Уряду Руского Народного Союзу в Америці. Відділ 187.

Ч. 1439. КВІТ \$500.00 на пятьсот доларів, котрі п. Антонїна Шпирка отримала як посмертну за помогоу по мужу Ількови з Головної Каси Руского Народного Союзу в Америці.

Сьвідки: Иван Рудий вїт, о. Петро Мекедята парох, Від Уряду парох. в Прушеку.

З усіх однак обманчивих рухів найбільше може заїмпонувати поворотний біг звїрята по власнім слїді. Сей біг зайця має для него велике значїне і нераз є причиною його згуби.

Тепер насуває ся питанє, чи вовки ідучи гусаком, один за другим робять се для вигоди, подїбно як люди, що ідучи через сніг ступають у слїди других чи роблять се по якій иншій причинї?

Подїбно і медвїдь стараєсь, щоб чоловік сей найбільший його ворог не відкрив його зимового логовища.

Дуже рїдко трапляє ся, що вовки і літом жарують громадами. Про такий случай пише д. Томпсон у своїй книжцї: „Вїгго і инші звїрята“.

Тепер насуває ся питанє, чи вовки ідучи гусаком, один за другим робять се для вигоди, подїбно як люди, що ідучи через сніг ступають у слїди других чи роблять се по якій иншій причинї?

Прїдивїм ся вовкови який то є звїр, чи цілком дурний, як представляєсь його у байках чи підступний і хитрий як лис?

Народи, що багато витерпїли від вовків, ніколи не називали його дурним звїрем, лиш противно приписували йому ті прикмети, які ми надаємо лисови.

Подїбно і медвїдь стараєсь, щоб чоловік сей найбільший його ворог не відкрив його зимового логовища. По тїй причинї їде він до своєї зимової кряківки у велику сьніговищу, або ідучи до неї робить подїбно як зайць усякі відступи і скоки у бік або біжить до неї задом.

Дуже рїдко трапляє ся, що вовки і літом жарують громадами. Про такий случай пише д. Томпсон у своїй книжцї: „Вїгго і инші звїрята“.

Подїбних підступів уживає і курка, коли єї окружену курятами нападе лис. Она удає хору або куляву і в той спосіб умїє відвести лиса від молодих, бо сей

Петро Ярема

руський погребнин
випионачє керачї на весїля, хрестинї і асакї другї забави.
115 Ave. A., NEW YORK, N. Y.
(між 7-ю в 8-ю ул.)
Телефон: Orchard 2568.

ПОЗІР, УКРАЇНЦІ! Перша Українська Книгарня в Пассаїк, Н. Дж.

продає слідуючі гарні книжочки:
Руський народ. Співаник 40 ц.
Руський нар. Спів. (опр.) 50 „
Соломоновий Ворожбит 5 „
Пророчества Михальди 20 „
Житє Ісуса Христа 1.25 „
Хвалите Господа з небес 1.35 „
Хвалите Господа з небес (оправл.) 2.00 „
Попирайте мою Книгарню, покаж даю на церкву в Пасаїк, Н. Дж.

Замовлення шліть на адресу:
UKRAINSKA KNYHARNIA
P. O. Box 24, PASSAIC, N. J.

THE FIRST NATIONAL BANK OF MINERSVILLE, PA.

Капітал \$50.000.00. Надвишка і нерозділені зиски \$93.000.00.
Заснований 1864 року.
Правадїть загальний банковий бізнес. Видає міжнародні монї ордери, драфти і пересїлає гроші до всїх частин свїта, позичає гроші на реальности. Де позити сего банку подвоїлисї протягом послїдних 5 лїт і виносїть тепер околє \$500.000.00.
Гроші пересїлає через фірму Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

Ім. з 17 намінами
ЖЕЛІЗНИЧИЙ ГОДИНИК
для мушкетєрів і живок, накручує ся без ключика, доволучуваний, з гаранцією на 20 лїт, подвійні куверти красю вираванї. Ходить безупинно точно на спеціально зробленї для людей, котрі роблять при желїзницї, і гарантує ся на 20 лїт. Невичайна нагода. — Ми вишлемо сей годиник на кождо адресу за послїдлатою (С. O. D.) \$5.75 і за зворот пересїлає, з тим привїлеєм, що кождий може його оглянути, і если єму не подобає ся — то тоді не потребує платити ані одного цента. За такий годиник у вишого купця треба заплатити 35 дол. Дуже гарний 14 кар. золотом поволочевий ланцукоток в дармовисом — додає ся даром до кождого годиника.
EXCELSIOR WATCH CO.
1101 Athenaeum Building, Chicago, Ill.

Позір Братства!

Роблю всї братські річи найліпше і найкрасше, в найліпшого матерїалу за дуже прїступні цїни і за роботу гарантїю. Продаю книжки і на жаданє посїлаю цїнак.
Бєм довголітним членом Р. Н. Союзу. Проч в чуужинї; удавайте ся до свого! Мій адрес:
STEFAN KALAKUKA
215 Moran Court, Scranton, Pa.

Жайновїшта, навішоша і найкрасша машина до шить.
Цїнаком нова, вирост в фабрїкн.

Цїна \$25.00
35
Шне прекрасно, легонко і тихо Чужї агенти продають такі машини по \$50.00. Інструкції заручно на писемї в рїдній мовї. Пришлїть \$5.00 адатку, а я Вам пришлю машину аж на Ваш плїс. Решту грошей запладите піпїлїтїю. Хто хоче таньшу машинку, нехай пише по цїпїнк. Пишіть по руськї, або так як знаєте. Адрес такий:
STEPHEN KALAKUKA
215 Moran Court, Scranton, Pa.

Одинокий руський адвокат і нотар на цілу Америку Доктор прав

ЮЛІАН ЧУПКА
Конавулярний комісар.
Полагоджує всї справа в італїчїнї. Процеса спадковї і ґрунтовї. Відбере гроші від довжїнкїв. Справи війсковї. Опоряджує контракти, повномочїя і всї інші документи. Переправджує інтабуляції і всї інші гіпотечнї.
3 N. Main Str. WILKES-BARRE, PA.
Адрес почтовий:
JULIAN CZUPKA, LL. D.
3 N. MAIN STR. WILKES-BARRE, PA.

ВИРОБИ БРАЦКІ

машлї, шапви, відзнаки, хоругви, уніформнї.
Цїнак і цїнак висїлає даром.
МОЖЕТЕ ПИСАТИ ДО НАС ПО РУСЬКІ, СЛОВЕНЬСЬКІ АБО ПОЛЬСЬКІ.
V. H. MORGAN
13 N. MAIN ST. SHENANDOAN, PA.

Русини Пїтсбург! ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО ГРОШІ — ТО СИЛА?

Старайтесь пїзнати та пїзнїть складати свої оцадности в стейтовїм Банку на розї ул. Carson-a і 14-oi.
Сей банк є одним з найстарших і найновїтїших банків, що цїлкомъ авбєс печує Вашї оцадности. У нас складають ся гроші церковнї, братські, сирїтські і ин. Кождий, що має у нас гроші, отримує на бажанє звїт стейтових контролєрїв.
Продаємо корабельнї карти на найліпшї лїнії, а гроші до краю висїлаємо по почтовім курєї
German Savings and Deposit Bank
Cor. 14th & Carson St., South Side, Pittsburg, Pa.
И. Е. Рот, през. А. П. Міллер, кас.
Ол. Бучак, ур. банк.

Незвичайно рїдка нагода! ВСІ ТІ ГАРНІ ПРЕЗЕНТИ ДАРОМ!

Щоби скоро ровносорядити наші нефлашованї подвійно вполоченї Американскї годиник, дасмо ДАРОМ до кождої проданої годиник протягом 30 днів: Одну правдїну брїтву Котлера, прегарний ланцукоток в дармовисом, відносїть пїшкову фїяку і двї цїгаринчки до цїнар і навірсів, гарну дамську брїтву, одну пару блискучих кульчїв, викладану шпїльку до сїпанїя, шпїлнїк до манжетї і 4 шпїлнї до конїрїв. Дамо Вам всї ті річи до кождої замовленої годиник. Се є правдїна американскїго виробу годиник в 20-літньому гваранціїє, вполочена камїнїк, має найновїтїшї уліпшєнї і добре держить час. Оцїнакнї подвійно вполоченї і гарно гравїрованї. Выглядє як \$35.00 золотї годиник. Сїю годинику враз в сїмї презентамнї висїлаємо за \$4.98 за послїдлатою (С. O. D.) і уповнїзуємо Вас оглянути сї річи на експресовї офісї, а если не будете вдоволєні в тої, так рїдкої для Вас нагоди, скажіть агентови повернути сї річи на наш кошт. Если ж Вам вони подобають ся, заплатїть \$4.98 і оплатїть пересїлає. Зарезїкуйте! Нічо не коштує Вас оглянути їх. Если пришлєте нам \$4.98 враз в замовленїя, то ми оплатимо самї пересїлає і дамо Вам аж на особнїй дарунок вполоченїй перетїнь. Даром дамо одну годинику і всї ті презентї, если купите шїсть за \$ 29.98. Пишіть чи мужєською або жїночю. **CARROLL CUTLER & CO., 711 Manhattan Bldg., CHICAGO, Ill.**

Новїсть! Кождий може бути сам друкарєм. Кождий потрафїть зробити собі сам печатку на такі гроші.
Ми поставили ся о **РУСЬКІ ГУМОВІ БУКВИ** яких до сего часу в Америцї не було.
В пуделку знаходїть ся 312 руських букв, форма ша печатку о 3 рядках, ручна, фарба і шпїцї; всьо то разом коштує 75 центїв.
Маємо також латїнскї букви по 25, 50 і 75 центїв.
Агєнцїям відповїдїть рабат. — Гроші треба присїлати монї-ордером, бо стемїсїя почтових не прїпнїмаємо.
RUSKA KNYHARNIA
439 NORTH 6th AVENUE, SCRANTON, PA.

Сей великий графофон можете купити за готівну або на сплату.

Сей графофон є найцїннїйшим в усїх попередно проданых, є умїщенїй в гарній маюльїй скерпїючїй величїна 12 квадратїв в повєрї а 6 цїлїв високости, має одїбно трубу 16 цїлїв в пересїку і сильний мотор. Підойма відшпїлїчє є лєскуча і шїклована як таковї апарат до передаванїя голосу. 10-цїлєвий рухомий кружок на рекорди має шїльковї берєги. Грає всє.
За готівну \$20.00 з 5-ма 10-цїлєвими подвійними рекордами, до вибору.
На сплату \$22.00 з 3-ма 10-цїлєв. подвійними рекордами, до вибору. При куплї жаданє ся 12 доларїв, а рєшта по 2 дол. місячно. 5 мїс. на сплату.

З познїшого спису можете собі вибрати числа рекордїв.
Сї русько-українскї рекорди суть спровадженї в Галїчїнї, грають в обох бокїв і коштують всєго 65 центїв.
3244 „У гаю, гай“, співав М. Люб. Спїгаловий марш — орєстра.
3221 „Зелєна рута“, „Ой як гаєм“. Рах, цїх, цїх — полька орк.
3243 „Хусточко ж моє“, спів. Л. Легїнка — гудул. тавєцї.
3223 „Вїлетїля орла“, спів. Грегор. Краковїк — військовїа музика.
433 „Гей на горї, там жєнї жнуть“. „Дївчє в сїнях столло“.
435 „Стоїть вїпр“.
436 „Ой місяцю“.
437 Арменскїй вальц. Бєспєртатїнскїй вальц.
3242 „Ой у полі три керпїчїкн“. Спїгаловий марш — орєстра.
3240 „Ой під гаєм зелєнїшкїм“. Ковачок, руський тавєцї.
3223 „Ой не забудь“, спів. Грег. Полька-мазурка — орєстра.
3078 „Народїя ся Христос“ (дуєт). „Сасїїїїя піч. піч свєята“.
434 „Коваченько куда їдєш“.
434 „Змарїть я“.
436 „Гей же до чаркн“, акад. хор. „Над Прутєм“.
762 Домашнїа полька — гармонїя.
Американскїй тавєцї.
Пишіть до нас по каталогї гармонїч машин, машин до шить, бритов, гармонїї і музичнїх інструментїв.
GLOBE RECORD & SUPPLY CO., 129 7th St., New York.

Відповдне средство у відповідний час!
Нераз кладучи ся спати почувает ся піла родина добре, однає слабїсть часто приходїть серед ночи. Дїтина прїміром сильно починає кашляти і з плачом звертаєсь до матери, що її болить горло. Лучаєсь також, що хтось в родинї серед ночи вїстає захопленїй невральгією, або астма не дає комує спати, справляючи йому терпїне і він борєсь о віддїх. Так можуть минати цілі години, заки прїйде лікар. В таких случаях Pain Expeller є неоцінимим средством.
Держїть сей лїк під руками на случай потреби. Се є колючностїю, щоби вобїчи в наглих случаях, заки лікар зможе до вас прїйти. Перестудженє не буде небезпечне в наслідїах, если ужїете скоро Pain Expeller. Сей лїк можете купити в усїх антиках по 25 і 50 центїв бутелька. Стережіть ся підробленїх лїків і звернїть увагу на отжо вїнету. Правдїний Pain Expeller находїть ся лиш в таїкїм опакованїю.
F. AD. RICHTER & Co.
215 Pearl St., New York City.
Рїхтера Congo-пїльовни усувають нестравнїсть молудка.

Найновїтїша імпорт. граюча машина фонограф даром!

Сїю машинку отримає даром кождий хто замовить нашого російскїго тїотю за \$6.00. Не вимагаємо від Вас нічого бїльше, лишєнь, щоби Ви прїй кождїй нагодї поручували наш тїотїю і нашу фірму своїм прїятелїям і знакомим.
Сей імпортований фонограф є зробленїй з найліпшого металю, вясомтїрний великою шїльвовою трубною і віддає частї, вїрванї і сильнї звуки. Посїдаючи наш фонограф, можете в кождїй хвили урядити у власнїй хатї музичнїй концерт. Вистарчїть лиш накрутити машинку і наложити рекорд, а почувете найкраснї піснї народнї, рїбїчнї, весїльнї, вїпїятїє в оперї і оперет, музику на поодинокїх і зложонїх інструментях, а також орєстр військовїх. Слухаючи се, не лиш Вам і цілїй Вашїй Родинї мало переїде час, але розвеселите також своїх прїятелїв і сусїдїв.
Наш фонограф є одним з найліпших, які суть під сїю пору знанї. За такий фонограф Ви мусїли би заплатити в кождїй шторї найменше \$12.00. Ми даємо Вам сей фонограф цілком даром. Пришлїть нам 50 центїв адатку (маркамн), а ми пішлемо Вам найліпшїй російскїй тїотїю вартостї \$6.00 і сей правдїний імпортований фонограф враз в рекордамнї і поясєнїям ужїтїя. По огляненїю в експресовї офісї доплатите решту \$5.50. В хатї можете випробувати наш фонограф і переконатї ся о його вартостї, а если Ви не були вдоволєні, можете вернути нам тїотїю і фонограф, а ми відшлємо Вам всї вїдшєнї гроші.
Повнїсє предложєнє є аґєнї вродїлїє і немає в нїм ніякого ривака або втрагї. Корєстайте в нагодї сейчас, а побачите, що будете вдоволєні.
RUSSIAN TOBACCO COMPANY
343 E. 9-th Str., Dep. 8, New York, N. Y.

„ДУШПАСТИРЬ“ є се прїкрасна, шїро-русьна церковно-народна газєта.
Вона виходїть у Фїлїдєлфїї кождого мїсїця і подає краснї душовнї науки, рїжнї річи релїгїо-морального змісту та відомостї ві свїта. В Душпастирї печатають ся важнї для всїх оголошенїя гр. кат. Євєнєскої канцєларїї. Є там краснї обравнї (їлюстрації) свєятїх і описнї їх житїя. Не брак там навїть весєлїх і здоровїх жартїв.
„ДУШПАСТИРЬ“ коштує на цілий рік так в Америцї як і в старїм краю дуже мало, бо лишє 1 дол. 20 центїв.
Гроші на „Душпастиря“ треба посїлати почтовим переказом (money-order-ом) на адресу:
Rev. Zachary Orun, 821 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

ПЕРША АМЕРИКАНСЬКА „РИЗНИЦЯ“ „RYZNYCIA“, 114 Chestnut Street, SHENANDOAN, PA.

Має склад і вирїб річей церковнїх як:
Фєлонї чорнї від \$30—65.00
Ризи свїтлї від..... \$35, 40, 55, 60, 80 і висше
Стихарї від..... \$6.00 „
Ручнїкн, илитонї, хоругви з образами від \$30.00 і в.
Чашї від..... \$20, 35, 40, 50 і висше
Лїхтарї, Служєбнїкн, Євангелїя від \$20, 45, 65, 60 і 80.00 дол.
Цвїтї на престол і до свїчок по рїжнїй цїнї.
Прїймає ся замовленїя на новї річи і до направи старї ризи.
ВИРОБЛЯЄ ОЯ ВІДЗНАКИ БРАТСКІ, ПАСИ і прочє.
Свїтло церковнє:
СВІЧКИ ВОСКОВІ (декорованї) з образами по 26 цнт. за фунт, 1 на фунт, 2 на ф., 3 на ф., 4 на ф., 6 на ф., 8 на ф. і 14 на фунт.
Свїчкн восковї ручно декорованї 50 цнт. за фунт, 2 на ф., 4 на ф., 6 на ф. і 8 на фунт.
Тройцї ручно декор. 5, 6, 50, 7, 9, 50 д. Угля до кадїальнїцї 28 цнт.
Пачка (120) запалєчїв 24 цнт. Олива гальон 1.10 дол.
Свїчкн восковї до надставлюванїя 3 на фунт 22 цт.
„ „ 4 на ф. і 6 на фунт..... 22 „
Офїркн восковї 16 на ф. і 18 на фунт 22 „
Свїчкн стєарїновї..... 16 „
„ „ 4 на ф., крученї 4 на ф., 6 на ф. і 1 на фунт.
Свїчкн на престол (extra) 37 цт. за фунт, восковї жовтї 1 на ф. і 6 на фунт 30 цнт.
Надїло 50 і 65 цнт. за фунт.

Одинока взїрцево урядїнена
ДРУКАРНЯ „СВОБОДИ“
затруднїє добре вишолєнїй друкарсьнїй персоналє, посїдає найновїтїшї машини, вїс томе рїжнїороднї гарнї черєннї і прїкраснї.
Вїконує
всїяні друкарсьнї роботи
точно, гарно і по низьких цїнах.
Вїпов. Родїчїцї, як тожє Віддїлї члєнї Р. Н. Союзу повнїанї в всїяким друкарським роботамнї удавати ся лишє до своєї друкарї „Свободї“. — Адрес:
184 Hudson Street, New York, N. Y.

Оден з найбільших броварів в Америцї.
F160
Варить пиво на краєвий спосїб. без всїяких прїмїшюк.
Хто лиш раз покоштує сего пива, то иншого вже не буде пити.
Голова від него ніколи не болить, бо єсть здоровє і поживнє.
Не треба его зрєш-тїю хвалити, бо добре само за себе говорить.
E. ROBINSON'S SONS,
Lager Beer Brewery,
435 to 455 N. 7-th Str., Scranton, Pa.
Telephone calls: General Office 2333, Night Call 4854.

Від Головного Уряду Р. Н. Союзу в Америці.

Розмет Р. Н. С. за місяць Вересень 1910.

Розхід за місяць Верес. с. р. есть: За померлих членів або їх жмені в випадки наліцтва.

Від. 47. Михайлишин Лесьо ум. 1,8, '10	\$1000.00
„ 33. Стефан. Іван ум. 30,8, '10	500.00
„ 273. Іваніцький Михайло ум. 31,8, '10	1000.00
„ 117. Турула Володимир ум. 3,9, '10	1000.00
„ 74. Драган Дмитро ум. 9,9, '10	1000.00
„ 111. Подольк Михайло ум. 9,9, '10	1000.00
„ 72. Волошинович Іван ум. 12,9, '10	1000.00
„ 12. Телеп Ксенія ж. Аксенія ум. 16,5 '10	400.00
„ 91. Зузанна Секула ж. Мих. ум. 27,8, '10	400.00
„ 3. Ева Іванцьо ж. Василя ум. 22,9, '10	400.00
„ 113. Ридуер Іван	200.00
„ 96. Якимець Семен	200.00
„ 13. Тенча Осиф	100.00
Разом виплачено запомог на суму	\$8.200.00
Платня головних урядників за Вересень	270.00
Адміністрація Союзу за Вересень	265.00
Видатки XI Голов. Конв. I. часть	3.000.00
Весь розхід виносить	\$11.735.00

Розмет платить 12,854 членів на ціле посмертне (кожний по 86 цнт.) і 1788 членів на пів посмертного (кожний по 48 цнт.)

Крім того кожний член платить за орган „Р. Н. Союзу“ по 10 центів, на Резервовий Фонд по 2 центи, на Народний Фонд по 1 центі, на Фонд Відних по 1 центі.

Член на ціле посмертне платить 1.00 дол. а на половину посмертного 57 центів.

Дм. Капігула, гол. предсід.

А. Шаронь, гол. касієр.

С. Ядловский, гол. секр.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАР.

Ж О В Т Е Н Ь.

- 6 Ч | 3. Іоан. Хр.
- 7 П | Теклі перв.
- 8 С | Евфрозини, Паф.
- 9 Н | 16. † Іоана Вгол.
- 10 П | Калістр. м.
- 11 В | Харитона
- 12 С | Киріяка, Теоф.

— В минувшу неділю, себто 2. жовтня с. р. Відбуло ся посвячене руської гр. кат. катедри в Філадельфії, Па. Чину посвячення довершили Митрополит Андрей Шептицький і Преосв. Сотер при участі численного нашого духовенства. На тім торжестві був Його Еміненція Кардинал В. Вадутеллі, папський Легат на Евхаристичний Конгрес, що відбув ся оногоді в Монтріал в Канаді, Апостольський Делегат з Вашингтону, Ексц. Д. Фальжоніо та много інших високих церковних і світських достойників. Ціле торжество випало взагалі дуже величаво і при великім здвизі так місцевого народа як і депутацій з різних руських громад в Америці. — Природно, що така річ, як посвячене гр. кат. руської катедри в Америці, є будь що будь в історії нашої церкви за морем важною подією і я уважаю за відповідне описати се торжество обширно і основно, подаючи за разом і деякі образки так, щоб евентуально можна було зробити з сього опису особну навіть брошурку. Тому однак, що потрібних до сего матеріялів не міг я на час зібрати, годі мені було приступити до опису сего торжества вже в тім ч. „Свободи“. Поки-що я мусів обмежитись лише на загальне занотоване факту посвячення, а до властивого опису прийду доперва в слідуєчій ч. „Свободи“.

о. П. Понятинин.

— Перед кількома днями приплило до Ньюорської пристани кілька воєнних кораблів з флоту Зл. Держав. В неділю вечером сі моряки, що мали урлюп, вертали на свій панцирник „New Hampshire“ паровим човном, коли се нечаяно яких 250 стіп від берега звернуло ся. Мимо сего, що сейчас поспішила поміж, 23 моряків утопило ся. Визвернуше ся човно стояло під команду кадета Chevalier-a, який при ратованю потапаючих доконав дійсного чудеса героїства. Двацять разів скавав у воду і двацять разів виратовав по одному морякови від смерті. При двацять першим разі лишили його сили в воді і він сам бувби втопив ся, колиб другий матроз не був поспішив йому на поміч. Біль по причині страти стільки товаришів так важко його диткнув, що він на покладі панцирника хотів поповнити самобійство і лиш з трудом вдало ся його вратувати. У списі утонувших читаємо і одно славянське ім'я, іменно І. Ф. Поспевський. Мимо безвинних праці і заходів до сих пор не вдало ся добути з води ні одного трупа.

— Др. Кук відкривав північний бігун та тепер дждав ся того, що мусіли його знова відкрити. Іменно по неfortunнім його виступі, коли то дунська академія наук заявила, що докази Др. Кука про відкриті північного бігуна не мають найменшої научної стійности, він пропав наче камінь під воду. І мiamo того, що по цілому світі за ним гляндо, годі було його „відкрити“. Ся штука вдала ся доперва перед трьома днями одному репортеру в англ. часописі в Лондоні. Він „відкрив“ в однім з готелів др. Кука, який запустивши довгі вуси і бороду став змінений до непізнання. З бесіди, яку вів сей репортер з др. Куком виходить що сей послідній задумав в найближій будучности опять виступити публично і доказати, що відкритий ним північний бігун не був ввійшовшим в припо відку „Куковим бігуном“ але дійсним, північним бігуном нашої землі. Правда однак тайна того, що др. Кук дозволив репортеру себе „відкрити“, та обіцяв йому що в нездовій публично виступити, здасть ся лежить в тім, що йому вже вичерпали ся грошеві засоби і він мусить оглянути ся за новими жерелами всемогучих доларів.

— Холера в Італії. Холера, що дісталась до Італії не дуже дав-

но, зачала там сильно розширюватись, та забирати багато жертв. Так денно слабують сотки людей, з яких чимало вмирає.

В Неаполю кількох людей згинуло навіть на улиці, коли спішили за своїми ділами. Йде чоловік, впаде і конець.

Нарід опанував великий страх. Около 10.000 заможніших людей забрали ся з Неаполю перед страшною пошестю.

Ось так заможніший і перед смертю може скорше втічи, а бідакви всюди тяжко.

По тій то причині також і в Ньюорській пристани кожний корабель, що прибуває з європейських портів відсилають у карантанну і доперва коли переконують ся, що на нім нема ніякого підозрілого хорого, дозволяють висідати людям на беріг.

— Англія і Німеччина то не наче два когуги, що пускають ся оден на другого. Що в Англії лише нового винайдуть і про се оголосять, в Німеччині всі часописи сейчас відгукнуть ся що і в них те саме вже придумали. Що йно недавно оголошено в Англії про нові воєнні пароплави що будуть плисти за помістю газових машин та що будуть так зроблені, що будуть забезпечені перед атаком літака або баллона, то Німеччина зараз потім також оголосила про такі воєнні кораблі додаючи, що вже вони будуть ся.

— Циркулярі за коршмаки. В Росії зачав ся рух против п'ятики і громади зачали підписувати прошеня і засилали до начальства, щоби те замикало коршми в їх селах. Все йшло до ліпшого, та можеб було й скоро пійшло, колиб не новий циркуляр міністерства внутріш. справ, яке радить губернаторам закривати коршми лиш тоді, коли прошеня підпише ціла громада, а до того докаже, що горівка нищить селян.

Міністерство добре знає, що в селі завсідги знайдеш кілька п'яниць, хочби наймит шинкара і той не підпине, а тоді все пропало. Таї як доказати, що горівка нищить селян? Прецінь се всякий і без спеціальних доказів знає, бо бачить, та урядови ходять власне о те, щоби мати повно піяків — а тимсамим і дурнів.

— Грабіжник — „холера“. В селі Немірянцях на російській Україні якийсь селянин надумав, одягнись в впернутий кожух і маску, пограбувати свою сусідку вдову, що продала в той день пару волів. Вночі він розбудив сусідку; та, як побачила його, перелякалась страшенно; тоді грабітель вліз в хату і каже: „я київська холера. Отсе я прийшла, бабусю, по твою душу, бо тобі час вже вмирати. Ходім!“ Як не просила баба, нічого не помагало, тоді вона каже до злодія: „а можеб я як вікупилась від вас, щоб почекали трохи, поки діток вигодою, то вже вам заплатила скілько хочете“. Холера, змилосердилась і каже: „Ну, Бог з тобою, давай гроші, що взяла за волів“. Баба витягла з стріхи і грабітель втік з ними. Але на другий день його якось пізнали і селяне так з ним розправались що через добу після цього самосуду „холера“ померла.

— Поліція стріляє страйкерів. В Берліні були перед кількома днями бійки між страйкерами вугляних копалень і поліцією. Поліція стріляла до страйкерів. Всіх робітників ранених кулями і шаблями є около пятьдесят.

Також понад сорок поліціантів зістало ранених, коли обороняли страйколомів.

Унга можуть перебічи віддаль півпята кілометра. Кожда з тих торпед єсть наповнена 2 кілограмми вибухової матерії і має годинниковий прилад, котрий означає час, коли она має вибухнути. А знов Deutsche Tageszeitung подає деякі подробиці що до тривкості німецьких гармат. І так 21-центиметрова гармата виробу Круппа дає 390 вистрілів без слідів якого небудь ушкодження, инша знова видержала 508 вистрілів. Одна знова гармата 28 центиметрів широкі давала 184 вистрілів набоями, в котрих змісті було 85 до 107 кілограмів пороку. Генерал Роне заключає з сего, що з сих гармат можна дати безпечно до 280 вистрілів. З того видно, що се убійче оруже є достаточно здібне, щоби убити як найбільше людей. Радуй ся людський роде; бо що не виметуть пошести, то перенесуть до вічного супочинку твої-ж таки власні царі.

— Поляки зрозуміли вагу знаня руської мови. „Kurjer stanislawowski“ помістив під заголовком „Uczmy polskie dzieci ro gusku“ ось таку відозву: „До родичів і опікунів Поляків звертаємо ся з увагою, щоби записуючи свої діти до середних шкіл, казали їм вчити ся руської мови, якої знає вже нині для всіх а особливо для урядників показує ся koniecznym. Русини мають тепер — пише в відозві — над нами велику перевагу, бо володіють так само добре і мовою руською як і польською. Знає руської мови і нині для кожного Поляка у східній часи краю важнійше і потрібнійше, чим знає французької або англійської“. — Інші польські часописи перекладали сю відозву, признаючи їй рацію. Цікаво знати, чи помежи польськими загорільцями знайде ся хоч жменя таких, що підуть за голосом відозви.

— Вигибаючі журавлі. Журавель, один з найвеличавіших птахів, щораз більше вигибає в північних сторонах Європи. Від давних давен переслідувано его з різних причин. Найперше убивано журавлів задля високої ціневої з них печені і на ріжні способи приладжуваного їх смачного мяса. Потім польовано на журавля для его пер. Вкінці ніщено его як полевого шкідника. Але, як що до многих птахів, так і що до журавля тяжко рішити про те, чи він приносить хосен, чи шкоду. Що журавель вгтолює збіже, се правда, але при тим він нищить насікомців і черваки. Любитель природи буде жалувати за журавлем вже хотьби тому що збірка журавлів перед відлетом, їх кружанє в роді танцю належить до цікавих явищ у вільній природі. Здає ся впрочім, що журавель вигибає в північній Європі також в наслідок певного рода хвороби. Сю хворобу викликають глисти в паторах журавля і хоч хвороба не є заразлива, то однак ширить ся в царстві журавлів і убиває їх масами. Журавель діткнений такою хворобою не приймає поживи і прямо гине з голоду. Також богато родів бактерій нищить журавлів і тим пояснює ся щораз рідша поява сего величавого птаха в північній Європі, а також в середущій, яка є его властивим осідком в теплих порох року.

— Скільки газети запотребують паперу? Один французький учений обчислив, що 30 тисяч газет, які виходять на світі, зуживають денно який мільон кілограмів паперу, а наколи вчислимо до сего і книжки, яких пересічно виходить денно двіста, то річно зуживає ся 370 мільонів 500 тисяч кілограмів паперу. До сего не вчислено ані паперу до писаня, ані паперу до пакування. А позаяк звісно, що папір виробляють з дерева, длятого, аби достарчити такої великої маси паперу, треба що року

1250 мільонів метрів кубічних дерева на книжки та газети. Єслиж возьмемо, що з одного морга густого ліса нарубаєть 100 кубічних метрів дерева, то треба на папір до газет такого ліса, щоб мав 12 і пів мільона моргів. З того найбільше паперу зужитковує Америка, бо майже 3-ту часть всього паперу, який виробляють на світі.

— Срібне озеро. Як доносять з Мексика, відкрито в горах стану Vega Kruz озеро ртутьне, (живе срібло) що займає поверх три акри поверхні, а є глибоке на 3 до 15 метрів. Вартість ртуті обчислюють на мільони. Се озеро, давно вже звісно Індіанам, лежить в недоступних горах; поверхня его є вчисти покрита каїнем. Імовірно ртуть сего озера виділила ся з руд під впливом сил вулканічних.

— Ще одна цвітка з житя царославного ігумена Арсенія зі South Cannan. Тому два літа і три місяці Арсеній був в Passaic, N. J. і забрав звідтам хлопця родом з Галичини Федора Грацюня обіцяючи йому, що дасть його учити за псаломщика. Тимчасом місто учить його на ряка, казав йому робити на фармі через 2 літа за що йому заплатив \$4.50, дав два непаристі черевки, сподні і старий капелюх зі себе. Тих чотири долари і 50 ц. виплатив йому Арсеній протягом пів року, а на презент дав ті черевки і одєжу, обіцяючи, що єсли буде добрий, то його ожениць. Хлопець сей єсть знїцєвний, високо, не може добре говорити, бо бувши хорим казали йому носити воду і підливати огірки доти, аж він упав. Тепер його прогнали від себе не даючи йому навіть на дорогу і той хлопчина приволок ся до Нью-Йорку, прийшов на 2 Ave близько 22 St. сів там і дальше не міг іти. Тут приділав його поліцаї і привів до Австр. Бюра Праці на 20 ул. просячи, щоби йому дати яку роботу. Ну і шож царославні батюшки чи се таке ваше добро котре обіцяєте темням?..

— В слідуєчий понеділок в найвисшій федеральній суді в Вашингтоні будуть розтрасати дві справи великанської ваги для фінансового житя цілої нашої республіки, іменно справу тютюнового і нафтового тросту. Процєс проти тютюнового тросту (American Tobacco Co.) почав ся 4-го січня с. р., а проти Standard Oil Co. 15-го марта с. р. Справа Standard Oil Co. в найвисшій суді полягає на відкляку сего тросту проти рішеня осьмого окружного суду, який зарядив розвязанє сеї корпорації. В остаточних процесах, маючих рішити ся в Вашингтоні не лиш йти-ме про „бути або не бути“ для сях двох тростів, але рішить ся засадничо питанє про дозвіл істнованя усіхт утешних монополій, яких є 1198 з 8110 підічененим їм дрібнішим корпораціями. Сих 1198 тутешних тростів розпоряджують капіталом 13 мільярдів доларів.

PITTSBURG, PA., Відділ 171 „Запороська Ст.“. — Полає ся до відомости членів Т-ва „Запороська Ст.“ в Пітсбургі, що наші мітинги відбувають ся кождої другої неділі по першім. В сім місяці відбуде ся мітинг дня 9. октобра. Член, що не буде присутній на мітингі заплатить \$1.00 кари. Є важні справи до полагодження.

За місцевий Уряд
Євген Гвоздик, скр.
1004 Carson str., S. S.

Цозір Товариші з Трой, N. Y.

Товариство Січ, Відділ 271 устроює

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ, котрий відбуде ся в суботу дня 22-го октобра с. р. в German Hall, 134 Bewer st. Початок о годині 7-ій веч. Музика знаменита. Ціна тікету 25 цнт від особи.

Всіх честних Русинів і Русинок запрашає ся сердечно так з Трой як і з плейзів. За добро забаву ручить Комітет.

Подяна.

За Євангеліє, Службеник і Требник, які одержалисьмо з руської Рязниці в Shenandoah, Pa., передовсім же за їх красоту і дешеvu ціну складаємо отсим щироруську подяку. Слава Богови, що вже не треба нам звертати ся аж в старий край і тому тим щирійше, з чистою совістю поручаємо сей солідний склад усім церковним нашим громадам, щоби ті його так підіврвали, як він на се і заслугоє.

о. М. Балог.

Молодий жонатий дяк зі старого краю

пошукує посади в Америці. Уміє грати на фісгармонії і провадити діточу школу. Зголошення на адресу:

WASYL DRAPAK,
811 King St., Toronto, Ont. (Canada).

Хто не уміє говорити по англійськи

а хотів би мати доброго помічника до науки, нехай купить собі Русько-Англійський ТЛУМАЧ

Сторін 256. Тверда оправа. Ціна 60 центів. Гроші висилають праз з аамовленням, через моні-ордер або поштовими марками.

Замовляти у:
And Sawka, 52 Greene St., Jersey City, N. J.

Tel. 887 Orchard Член Р. Н. Союзу

ШИФКАРТИ

Руська Корабельна Агенція і Авокатско-Нотаріальна Бюро

Єсли нам ієте іхати до старого краю, а хочете, щоби ви не ошайкали на шифу, та не блукали по Нью Йорку, то удайте ся до Руської Агенції.

Шифкарти до Старого Львова від 23 дол.

3 Нью Йорку аж до самого Львова 30 дол. 65 цнт.

До Одербергу дол. 28 60	До Бродів дол. 31 10
„ Освеція „ 28 70	„ Тернополь „ 31 25
„ Кракова „ 29 00	„ Підволочиск „ 31 45
„ Тарнова „ 29 35	„ Черновець „ 31 50

Хто хотів би бути забезпечений та краще обслужений, то нехай замовить шифкарти паперу. Повідомить Агенцію рівном, коли і жотрим тревом будете узага, а агєнт передеде вас зі стації до Агенції, а також агєнт відпровадять вас і на шифу. Щоби знати як застосувати ся, то прошу прислати 2 долари задатку на шифкарти.

З старого краю шифкарти коштують 34.50 дол. вже з оплатою 4.00 дол. еміграційним в'язням.

Хто з плейзів хотів би справжжувати зі старого краю своїх знайомих і кровних, може справдяти їх через Агенцію.

В Нотаріальній Бюрі полагоджуют ся всіми спрами так старо-кравськї як і американськї. Хто отже має яку справу, нехай удасть ся особисто або листовано на адресу:

G. KUNASHEVSKY
179 East 3rd Str., New York, N. Y.